

Parlamentul Republicii Moldova

S T E N O G R A M A
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 7 februarie 2019
S U M A R

1.	Declararea deschiderii sesiunii de primăvară. <i>(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Se interpretează Imnul de Stat al Republicii Moldova de către corul de copii al Liceului Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”.)</i>	3 – 4
2.	Aprobarea ordinii de zi.	4 – 13
3.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcția de consilier pentru soluționarea contestațiilor – director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor (<i>Anatolie ZAGORODNÎI</i>). Nr. 2 din 21.01.2019	14 – 25 44 – 45
4.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind încetarea mandatului de Președinte al Curții de Conturi (<i>Veaceslav UNTILA</i>). Nr. 11 din 01.02.2019	25 – 30
5.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (<i>Ștefan CREANGĂ, Veaceslav UNTILA</i>). Nr. 6 din 30.01.2019	30 – 34 43
6.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru	34 44

	Reglementare în Energetică (<i>Octavian CALMÎC, Eugen CARPOV</i>). Nr. 7 din 30.01.2019	
7.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcția de Președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova (<i>Marian LUPU</i>). Nr. 14 din 06.02.2019	45 – 50
8.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind investirea în funcția de director general al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (<i>Veaceslav UNTILA</i>). Nr. 16 din 07.02.2019	50 61 – 62
9.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea unor membri ai Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar (<i>Eugenia BUȘMACHIU, Ion BURLEA, Nadejda CORNEȚEL, Victor ERMURACHI</i>). Nr. 13 din 06.02.2019	50 – 54
10.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind suspendarea activității în funcția de membru al Curții de Conturi (<i>Tatiana CUNETCHI</i>). Nr. 10 din 01.02.2019	54 – 55
11.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind aprobarea structurii organizatorice și efectivului-limită de personal ale Consiliului Concurenței. Nr. 3 din 22.01.2019	55 – 59
12.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu privire la acordarea suportului unic beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat. Nr. 4 din 29.01.2019	62 – 74
13.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 315/2016 privind prestațiile sociale pentru copii (<i>art. 4, 5</i>). Nr. 5 din 29.01.2019	74 – 90
14.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre referitor la auditul public al proiectului de asistență	90 – 92

	tehnică privind reconstrucția clădirii Președinției Republicii Moldova. Nr. 8 din 31.01.2019	
15.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege privind modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului. Nr. 9 din 01.02.2019	93 – 95
16.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege privind transmiterea unui teren. Nr. 12 din 06.02.2019	95 – 98
17.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 9 din 28 ianuarie 2015 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului. Nr. 15 din 07.02.2019	98 – 99

Ședința începe la ora 11.07.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Vă rog frumos să vă luați locul.

Bună dimineața.

În mod tradițional, pentru a începe ședința plenului, trebuie să constatăm existența cvorumului.

Și rog Secretariatul să ne anunțe prezența.

Vă rugăm frumos.

Doamna Evelina Bubuioc – șef al Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la începutul ședinței de astăzi și-au înregistrat prezența 71 de deputați, 30 de deputați sînt lipsă. Nu și-au înregistrat prezența:

deputații din Frațiunea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova, doamna Maria Ciobanu – cerere, domnul Pistrinciuc Vadim – cerere, doamna Zotea-Durnea Alina – concediu pentru îngrijirea copilului, domnul Carp Lilian și domnul Ghilețchi Valeriu – concediu medical.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Avem cvorumul, putem începe. Sîntem la începutul sesiunii și, respectiv, în mod tradițional începutul sesiunii se marchează prin intonarea Imnului de Stat și onorarea Drapelului de Stat.

Și, în mod tradițional, dragi colegi, deja cum ne-am obișnuit, Imnul de Stat este interpretat de frumoșii și talentații copiii de la „Ciprian Porumbescu”. Să-i aplaudăm și să le urăm un „Bine ați venit”. *(Aplauze.)*

(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Se interpretează Imnul de Stat al Republicii Moldova de către corul de copii al Liceului Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”.)

(Aplauze.)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Elevii Liceului „Ciprian Porumbescu”.

Vă mulțumim foarte mult.

În mod oficial este deschisă sesiunea și ședința plenului, este constatat cvorumul, putem începe. Înainte, însă, de a trece la examinarea ordinii de zi și aprobarea acesteia, facem câteva anunțuri.

Și sînt bucuros să vă anunț, dragi colegi, că în baza deciziei Curții Constituționale, Hotărîrea nr. 2 din 18 ianuarie 2019, au fost validate mandatele următorilor deputați ca și candidați supleanți pe lista Partidului Democrat din Moldova și este vorba despre: Pavel Ianeț, Eleonora Graur și Gheorghe Brașovschi. Bine ați venit în Parlamentul Republicii Moldova! *(Aplauze.)*

Și pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova fiind vorba despre Ivan Filimon și Ghenadie Morcov. Bine ați venit în Parlamentul Republicii Moldova! *(Aplauze.)*

Dragi colegi,

Săptămîna curentă și-au sărbătorit ziua de naștere colegii noștri Valentina Rotaru și Grigore Novac și astăzi își sărbătorește ziua de naștere colega noastră Zinaida Greceanîi. Dați-mi voie să le urăm un „La mulți ani”, multă sănătate, succese și realizări frumoase.

Biroul permanent, ieri, a aprobat ordinea de zi pe care o aveți, a fost repartizată în mod tradițional și regulamentar, pe lîngă această ordine de zi

sau subiectele care sînt înregistrate în ordinea de zi mai sînt propuneri făcute în mod regulamentar în baza articolului 46 din Regulamentul Parlamentului și am să dau citire propunerilor, ca ulterior autorii propunerilor să vină cu argumentarea sau cu motivația acestei propuneri, un minut potrivit Regulamentului, după care se supune votului.

Colegii din Frațiunea Partidului Comuniștilor propun introducerea pe ordinea de zi de astăzi a proiectului de Hotărîre cu numărul de înregistrare 68 din 1 martie 2018 cu privire la condamnarea faptelor de corupere politică.

Domnule Morcov,

Vă rugăm frumos, prima intervenție. Aveți un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Domnul Ghenadie Morcov:

Avînd în considerare multiplele adresări ale cetățenilor Republicii Moldova și în conformitate cu articolul 46 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova solicită includerea în ordinea de zi pentru ședința în plen a Parlamentului din 7 februarie a proiectului de Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova cu privire la condamnarea faptelor de corupere politică și trădare a intereselor alegătorilor în Parlamentul Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Cine este ...

La acest subiect?

Vă rog frumos, domnule Țap, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Frațiunea noastră va susține acest proiect, așa cum declaram pe parcursul acestor trei ani de zile, deoarece coruperea politică nu doar aici, în Parlament, a aleșilor locali, coruperea politică a alegătorilor a fost multiplă și este, de fapt, fenomenul cel mai grav care, de fapt, îngroapă viitorul Republicii Moldova. În acest sens, noi vom susține acest proiect și pe final de mandat.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule președinte Ghimpu,

Vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Coruperea politică în Parlament a deputaților, de fapt, înseamnă un semnal pentru toți ceilalți care vor să ia mită, să corupă și ei la rîndul lor. Dacă o face puterea legislativă, aleșii poporului, de ce nu ar face-o și ceilalți?

Eu cred că această declarație nu va funcționa ca și cum nu funcționează legile dacă n-ar avea și o modificare în Codul penal, în Codul contravențional, ca acei care corup sau se lasă corupți să poarte răspundere nu doar prin politică, adică nu-l mai votează lumea sau îl votează, îl susține pentru curajul pe care l-a avut, dar poartă și o pedeapsă penală, fiindcă de aici începe corupția. Și aceasta este problema noastră ...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Cine este pentru a introduce subiectul respectiv pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumesc foarte mult.

Dragi colegi,

Un număr de deputați, în mod regulamentar, solicită introducerea pe ordinea de zi... Colegii din Frațiunea Partidului Democrat propun introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Lege nr. 9 din 1 februarie 2019 privind modificarea anexei la Legea nr. 668 privind aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului.

Cine din colegi ar putea să aducă argumentele?

Domnule Sîrbu,

Aveți un minut la dispoziție.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Rugăm respectuos introducerea acestui proiect în agenda Parlamentului pentru lectura întâi. Raportul comisiei există. Este o problemă importantă, locuitorii acestei comune așteaptă rezolvarea acesteia, de aceea rog susținerea pentru a introduce proiectul nr. 9 din 1 februarie curent în agendă.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Cine este pentru a introduce acest subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut introducerea pe ordinea de zi a acestui subiect.

Vă mulțumesc foarte mult.

Pe astăzi. Evident, pe astăzi.

Rog frumos Secretariatul să înceapă să pregătească suplimentul și după care să repartizeze proiectele.

Dragi colegi,

Un alt... o altă propunere vine, la fel, din partea unui grup de deputați din Frațiunea Partidului Democrat, care propune introducerea pe ordinea de zi a proiectului cu numărul de înregistrare 12 din 6 februarie 2019 privind transmiterea unor terenuri.

Domnule Sîrbu,

Vă rog frumos să vă argumentați propunerea.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

De asemenea, rugăm respectuos introducerea pe agenda de astăzi a plenului Parlamentului a proiectului de Lege nr. 12 din 6 februarie curent privind transmiterea unui teren.

Este, de asemenea, o solicitare din partea cetățenilor pentru a schimba gestiunea unor terenuri, iarăși, pentru beneficiile acestor oameni.

Rog introducerea pe agendă.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Cine este...

Cer scuze. La acest subiect?

Domnule Reidman,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Да, спасибо.

А эти два проекта не связаны между собой – передача в... сохранение в государственной собственности и потом изменение назначения? Не связаны никак между собой? ...одни и те же земли или разные?

И я не вижу, зачем такая спешка. Мы собрались на последнее заседание, какая спешка в передаче этого дела? Ну передадите после 24 февраля. Какие проблемы? Что это?

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, domnule Sîrbu.

Poftiți, foarte succint.

Domnul Serghei Sîrbu:

Este foarte important să votăm aceste proiecte în primă lectură, pentru ca ele să nu fie declarate nule și, evident, după alegeri vom încheia acest proces.

De aceea chiar vă rugăm frumos să susținem, cel puțin în primă lectură, aceste inițiative.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Cine este pentru introducerea proiectului nr. 12 din 6 februarie 2019 pe ordinea de zi, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea au decis să fie introdus și acest subiect pe ordinea de zi.

Vă mulțumesc foarte mult.

Rog Secretariatul să țină cont de propunerea aprobată.

Dragi colegi,

Încă o propunere venită din partea Comisiei juridice, numiri și imunități ține de introducerea pe ordinea de zi de astăzi a două proiecte, de fapt, de hotărâri de Parlament. Este vorba despre proiectul nr. 13 ce ține de numirea unor membri în Consiliul de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar și proiectul nr. 14 ce ține de numirea în funcția de Președinte al Curții de Conturi.

Rog frumos, domnule Zagorodnîi, doar foarte succint. E o chestiune tehnică.

Poftiți.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule Preşedinte,

Este o chestiune tehnică.

Noi deja avem pregătite rapoartele și vrem să fie introduse în ordinea de zi pentru ședința de astăzi aceste două proiecte de hotărîre.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Cine este pentru a introduce aceste subiecte, nr. 13 și nr. 14 din 6 februarie 2019 pe ordinea de zi...

Da, cer scuze. Cer scuze.

Domnule preşedinte Voronin,

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Eu nu cred că expresia de a numi Preşedintele Curții de Conturi este o noțiune tehnică.

Noi... măcar știți a vă lua rămas bun cu acei oameni care v-au servit pe voi atîția ani de zile și au lucrat pentru voi? Aveți „soveste” la acest capitol.

Ce înseamnă „noțiune tehnică”?

Domnul Andrian Candu:

Chestiune tehnică, din punct de vedere al Comisiei juridice...

Da, bineînțeles, cînd se va discuta subiectul respectiv în plen, colegii și din Frațiunea Partidului Democrat, dar și colegii din întreg Parlamentul Republicii Moldova, cu siguranță, vor putea să-și exprime aprecierea și gratitudinea față de colegii noștri care sînt numiți într-o funcție sau alta.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Vreau să-l ajut pe domnul Voronin să spun că de ce-i tehnică, fiindcă-i conveier, domnule Voronin. Ce nu vedeți? E conveier, de aceea e tehnică.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Cine este pentru a introduce subiectul nr. 13 pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Acesta este introdus. Cu referire la Consiliul de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

Și cine este pentru a introduce proiectul nr. 14 din 6 februarie 2019 cu privire la Președintele Curții de Conturi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Și acest subiect este introdus.

Vă mulțumesc foarte mult.

Secretariatul rugăm frumos să țină cont de aceste propuneri.

Următoarea propunere vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor care solicită introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Hotărâre cu privire la declararea anului 2019 ca An al sărbătoririi a 660 de ani de la întemeierea Statului moldovenesc, proiectul nr. 336 din 8 octombrie 2018.

Cine este... Cine ar putea să ne...

Domnule Filimon,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Ivan Filimon:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Se propune domniilor voastre de a include în ordinea de zi proiectul de Lege privind sărbătorirea a 660 de ani de la întemeierea Statului moldovenesc independent.

Proiectul de lege este pregătit. De aceea propunem Forului Legislativ ca anul 2019 să fie declarat Anul sărbătoririi a 660 de ani a Statului moldovenesc.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Domnule Președinte,

Republica Moldova este succesorul de drept al Pactului Ribbentrop-Molotov, dar nu al Principatului Moldovei.

Principatul Moldova, în 1859, cu Principatul Muntenia au format Țara România. Care aniversare?

De s-ar trezi Ștefan cel Mare v-ar sări capul.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnul Mihai Ghimpu:

E o rușine aici, pur și simplu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule președinte Voronin,

Un minut la dispoziție.

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Mi-ajunge și mai puțin, pentru că Ghimpu n-a fost și nu este politician, dar mai ales astăzi nici oficial nu este politician, l-a fugărit și din Partidul Liberal.

Așa că, Mișa, stai și taci măcar în ultima zi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru a introduce acest subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținut.

Vă mulțumesc foarte mult.

Dreptul la replică.

Vă rog frumos, domnule Ghimpu.

Dar vă rugăm frumos să nu incitați spiritele pentru altă replică.

Domnul Mihai Ghimpu:

Vladimir Nicolaevici,

Ну, вам не стыдно быть два раза Президентом и говорить такие глупости?

A? În microfon. Zic nu vi-i ruşine să fiți de două ori Preşedinte și să vorbiți prostii la nivelul copiilor de grădiniță?

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Ce merit eu nu meritați dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Vă rog frumos să păstrăm normele de etică și mai ales să respectăm normele Regulamentului Parlamentului.

Dragi colegi,

Vreau să **supun votului aprobarea ordinii de zi aprobată ieri de Biroul permanent**. Suplimentul deja-l avem, dar însăși ordinea de zi încă nu este. Numai puțin.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot, ordinea de zi, aprobarea ei.

Vă mulțumesc foarte mult.

Avem și o ordine de zi.

Înainte de a trece și la alte subiecte, dați-mi voie să mai fac un anunț. În sala plenului, astăzi, este prezent Preşedintele provinciei de Padova, Fabio Bui, care este într-o vizită de lucru în Republica Moldova, pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale.

Dați-mi voie, vă rog frumos, să-l salutăm (*aplauze*) și să-l onorăm astfel pe dumnealui, care se află astăzi, aici. De fapt, va fi toată săptămîna.

Pe 13 februarie va avea loc un forum al celor mai mari companii industriale din Padova pentru a le prezenta care sînt oportunitățile legate de zonele economice libere din Republica Moldova.

Și vă mulțumim foarte mult, domnule Gutium, că dumneavoastră sînteți permanent foarte activ în respectivul domeniu și pentru... și promovați de fiecare dată îmbunătățirea relațiilor între Republica Moldova și Italia.

Vă mulțumim frumos.

Bine ați venit. (*Aplauze.*)

Domnule Sîrbu,

De procedură.

Ce vreți să ne spuneți?

Domnul Serghei Sîrbu:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Într-adevăr, de procedură.

În sală avem deputați noi.

Conform Regulamentului Parlamentului, deputații sînt obligați să fie membri ai comisiilor parlamentare, chiar dacă sîntem poate pe final de sesiune.

Propunem un proiect tehnic. Demersul a fost deja înregistrat și proiectul de hotărîre este înregistrat și rugăm să introducem suplimentar, pe agenda de astăzi, proiectul de Hotărîre nr. 15 din 7 februarie 2019 cu privire la modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 9 din 28 ianuarie 2015 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului.

Și vom ruga Secretariatul să transmită aceste materiale.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Sîrbu,

Vă mulțumim foarte mult.

Problema este că acest subiect ține de inițiativa Biroului permanent.

Pe parcursul acestei mici ședințe de astăzi, se va convoca aici pe loc Biroul permanent în două minute, va aproba acest proiect de hotărîre, mai ales că poate și colegii din Frațiunea Partidului Comuniștilor vor veni cu sugestii în ce comisii să fie repartizați noii colegi și vom propune suplimentar introducerea pe ordinea de zi examinarea subiectului și aprobarea acestuia.

Dragi colegi,

Acum să trecem la subiectele de pe ordinea de zi precum au fost aprobate.

Și să începem.

Am să vă rog frumos să rămîneți toți în sală, să nu plecați, deoarece voi supune votului fiecare subiect imediat după ce el este examinat, luînd în considerare că sînt demisii, numiri și restul.

Dragi colegi,

Se supune examinării subiectul nr. 1 de pe ordinea de zi, **proiectul de Hotărîre privind numirea în funcția de consilier pentru soluționarea contestațiilor – director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor.**

Prezintă proiectul... este proiectul cu numărul de înregistrare 2 și prezintă acest proiect colegul nostru Ștefan Creangă și în calitate de... de fapt, în calitate de inițiator.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

În temeiul articolului 81 din Legea nr. 131 privind achizițiile publice, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor are în componența sa 7 consilieri pentru soluționarea contestațiilor, inclusiv director general și director general adjunct care au statut de persoane cu funcții de demnitate publică.

Consilierii sînt numiți de către Parlament, cu votul majorității deputaților prezenți, la propunerea Comisiei economie, buget și finanțe, pe un termen de 7 ani, fără posibilitatea reînnoirii mandatului. Selectarea consilierilor se face pe baza aptitudinilor profesionale, în rezultatul unui concurs deschis, imparțial și transparent, organizat de către Comisia economie, buget și finanțe.

Luînd în considerare că una dintre funcțiile de consilieri pentru soluționarea contestațiilor, adică funcția de director general al Agenției a devenit vacantă, Comisia economie, buget și finanțe urma să propună Parlamentului pentru desemnarea candidaților pentru această funcție.

În scopul identificării în mod transparent și imparțial a candidatului pentru funcția menționată, Comisia economie, buget și finanțe, la data de 30 noiembrie 2018, a aprobat și demarat desfășurarea unui concurs public, în cadrul căruia toți potențialii candidați urmau să depună, pînă la data de 3 ianuarie 2019, la comisie, un dosar cu un set prestabilit de documente.

Pînă la termenul-limită – data de 3, au fost depuse 3 dosare, fiind admiși la concurs toți candidații. Intervievînd și evaluînd performanțele profesionale și manageriale a doi candidați din cei trei admiși, un candidat nu s-a prezentat la audieri, prin decizia nr. 18 din 21 ianuarie 2019, comisia a decis să propună Parlamentului pentru numire în funcția de consilier pentru soluționarea contestațiilor – director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, candidatura domnului Anatolie Zagorodnîi, care a acumulat cel mai înalt punctaj cumulativ total de evaluare.

Prin urmare, în baza articolului 81 al Legii nr. 131 privind achizițiile publice, Comisia economie, buget și finanțe propune pentru numirea în funcția de consilier pentru soluționarea contestațiilor – director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, pe perioada de 7 ani, candidatura domnului Anatolie Zagorodnîi.

Rog susținerea acestui proiect.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Dacă sînt întrebări în adresa președintelui de comisie – domnului Ștefan Creangă sau a persoanei nominalizate – domnul Anatolie Zagorodnîi care este aici prezent în loja raportorilor și a instituțiilor subordonate.

Rog frumos, dacă sînt întrebări.

Domnule președinte Voronin,

Poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnule Creangă, (*Voce nedeslușită din sală.*)

Certificat de integritate acest Zagorodnîi are în documentele prezentate de dumneavoastră? Există?

Domnul Ștefan Creangă:

Domnule președinte,

Cred că Comisia juridică, numiri și imunități o să poată să vă răspundă la această întrebare cu siguranță.

Eu sînt autorul acestui proiect de hotărîre. Respectiv, condițiile în partea ce ține de integritate sînt prezentate certificatele la Comisia juridică, numiri și imunități, care face raportul asupra acestui proiect. Vă asigur că sînt aceste certificate și de integritate, și din partea integrității profesionale.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Voronin,

Urmează Comisia juridică, numiri și imunități după această... la următoarea etapă să facă raport. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Păi, Comisia juridică, numiri și imunității urmează să prezinte raportul acum în plen.

Vă mulțumim frumos.

Dacă nu sînt întrebări în adresa autorului?

Vă mulțumim frumos, domnule Creangă.

Întrebări dacă sînt în adresa candidatului nominalizat selectat de comisie?

Nu sînt întrebări.

Atunci îl invităm la tribuna principală pe Sergiu Sîrbu care, din partea Comisiei juridice, numiri și imunități, ne va prezenta raportul comisiei.

Vă rugăm frumos să vă referiți și la chestiunile legate de dosar, la care s-a referit și domnul președinte Voronin și vă rugăm frumos să vă referiți totodată și la numărul necesar de voturi pentru aprobarea numirii.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 2 din 21 ianuarie 2019 privind numirea în funcția de consilier pentru soluționarea contestațiilor – director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, inițiativă legislativă a domnului deputat Ștefan Creangă, și comunică următoarele.

Conform articolului 81 alineatul (3) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, selectarea consilierilor se face pe baza aptitudinilor profesionale, în rezultatul unui concurs deschis, imparțial și transparent, organizat de Comisia economie, buget și finanțe.

În acest sens, Comisia juridică, numiri și imunități a examinat decizia Comisiei economie, buget și finanțe privind rezultatele concursului pentru selectarea candidatului la funcția de consilier pentru soluționarea contestațiilor – director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor nr. 18 din 21 ianuarie curent, prin care se propune Parlamentului candidatura domnului Anatolie Zagorodnîi.

La examinarea proiectului de hotărîre, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități au constatat întrunirea cerințelor legale de către candidatul propus pentru numire prevăzute de Legea privind achizițiile publice și, cu majoritatea voturilor, au propus Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr. 2 din 21 ianuarie 2019.

Stimați colegi,

La dosarul prezentat sînt toate materialele necesare. Ele corespund cerințelor legale. Toate certificatele necesare sînt prezente. Condițiile legale sînt întrunite.

Domnul Zagorodnîi nu are nici o mențiune ce ține... ce ar împiedica numirea acestuia în funcție, inclusiv legat de integritate. De aceea rugăm susținerea acestora.

Ce ține de numărul de voturi, vreau să vă spun că consilierii sînt numiți de către Parlament, cu votul majorității deputaților prezenți.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Voronin,

Vă rog frumos, dacă aveți întrebări în adresa Comisiei juridice, numiri și imunități, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Eu doresc în special... Acea că trădătorii îi prezintă pe trădători, noi am văzut și vedem de multe ori, dar eu în special doresc ca să fie subliniat – certificatul de integritate nu sînt toate documentele. Toate documentele – asta nu-i cifră și nu-i document.

Spuneți care documente precis și la concret – certificatul de integritate persistă în ceea ce declarați dumneavoastră sau nu, sau toate documentele?

Domnul Serghei Sîrbu:

Toate documentele necesare, potrivit legii, sînt prezente...

Domnul Vladimir Voronin:

Dar certificatul de integritate?

Domnul Serghei Sîrbu:

... și noi sîntem gata să vă prezentăm tot dosarul ca să vedeți.

Reprezentanții fracțiunii sînt membri și în Comisia economie, buget și finanțe și, cu siguranță, au avut posibilitatea să facă cunoștință cu întreg dosarul.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare dacă aveți, domnule președinte Voronin, vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Întrebarea e aceeași: la concret, certificatul de integritate este în dosar sau nu-i?

Domnul Serghei Sîrbu:

Totul este ceea ce trebuie, conform legii, absolut totul este. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Totul înseamnă totul. (*Rîsete în sală.*)

Mulțumim frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

Totul este.

Domnul Zagorodnîi este integru și rugăm să-l susținem.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Ghimpu,

Vă rog frumos. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Dumneavoastră ați avut deja două întrebări, domnule președinte.

A doua întrebare, vă rog frumos, domnule președinte Voronin, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Hotărîrea din cîte puncte este: din unu sau din două, proiectul hotărîrii? *(Voce nedeslușită din sală.)*

Taci băi, că tu pînă acum n-ai terminat școala încă. *(Rîsete în sală.)*

Domnul Serghei Sîrbu:

Proiectul are două articole: articolul 1 – numirea și articolul 2 – intrarea în vigoare. *(Gălăgie în sală.)*

Poftim, propuneri.

Noi sîntem Comisia juridică și...

Domnul Andrian Candu:

... președinte,

Nu Candu hotărăște, plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Filimon,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Ivan Filimon:

Domnule Președinte,

Spuneți-ne, vă rog, domnule Sîrbu, cît îi de corect ca domnul Zagorodnîi care este propus la o astfel de funcție, singur este și președintele comisiei, el ca vicepreședinte, dar el a semnat hotărîrea respectivă. Din punct de vedere al corectitudinii jurisprudenței, cît este de corectă întrebarea dată? Spuneți-ne.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vreau să vă informez că domnul Zagorodnîi la ședința comisiei a declarat posibilul conflict de interese și s-a abținut de la examinarea acestui subiect, nu a participat la votarea acestui subiect. Comisia a votat cu majoritatea de voturi acest raport, iar domnul Zagorodnîi, ca vicepreședinte, doar a semnat raportul aprobat de către comisie. Au fost respectate procedurile legale.

Domnul Andrian Candu:

S-a refuzat dumnealui și nu a participat la discuții.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, el n-a participat.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Filimon,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare?

Poftiți.

Domnul Ivan Filimon:

Spuneți-ne, vă rog, încă o dată dacă el s-a abținut sau n-a fost prezent, de ce a semnat? Iată aceasta este întrebarea. Fiindcă acesta este un act juridic care intră în istorie, despre care se va vorbi și peste 10 ani de zile că el singur s-a propus la funcția dată.

Eu vă întreb pe dumneavoastră ca un jurist de performanță al Republicii Moldova, mai mare ca dumneavoastră am înțeles că nu este, și vreau să ne spuneți cât e de corectă, domnule Sîrbu, întrebarea dată?

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc de aprecieri.

Domnule deputat,

Nu domnul Zagorodnîi s-a propus, domnul Zagorodnîi a participat la concursul public organizat de Comisia economie, buget și finanțe. Proiectul de hotărîre a fost inițiat de domnul președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, domnul Creangă, și Comisia juridică, numiri și imunități conform procedurilor legale, urma să pregătească raportul cu privire la respectarea cerințelor legale. Comisia juridică, numiri și imunități a făcut. Repet, domnul Zagorodnîi nu a participat la examinarea acestui subiect și s-a abținut de la vot.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

Deoarece el este obligat, conform procedurilor, ca vicepreședinte al comisiei, să semneze actele comisiei. Este o formalitate.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare – domnul președinte Ghimpu.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Întrebare către domnul Zagorodnîi pot?

Domnule Zagorodnîi,

Dacă vine o contestație din partea Partidului Comuniștilor împotriva Partidului Democrat, cum o s-o examinați dumneavoastră?

Domnul Andrian Candu:

Vă atrag atenția că noi vorbim despre Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor la nivel de achiziții, nu în privința partidelor sau ... Dar ați pus o întrebare, sigur domnul Zagorodnîi poate să vă răspundă.

Vă rugăm frumos, poftiți, domnule Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, domnule președinte Ghimpu, pentru întrebare.

În primul rând, instituția respectivă este o instituție apolitică și ține de principiul examinării prin prisma Legii privind achizițiile publice și în activitatea ei se conduce de Hotărîrea Parlamentului nr. 271 care prevede toate atribuțiile și competențele care-i revin.

Eu nu cred că un partid politic poate face o contestație, aici este vorba doar de părțile participante la aceste achiziții când a avut loc o încălcare din partea unui agent economic care nu este de acord cu o decizie în urma unei licitații. De aceea nu este vorba de partide politice ca să facă contestații unul față de altul.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Ghimpu,

Dacă aveți a doua întrebare?

Poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu, a doua nu am, dar am avut în vedere o contestație ce ține de Stadionul de pe strada Bulgară, unde a fost sediul PCR și acum e sediul PD, asta am vrut doar.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Eu am crezut că dumneavoastră vă referiți la faptul că partidele pot să organizeze achiziții publice.

Vă mulțumim frumos.

Domnule Deliu,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Sîrbu,

Eu pentru început am o întrebare de procedură. Spuneți, vă rog, poate eu nu cunosc, eu am fost demis din funcția de vicepreședinte al Comisiei juridice, numiri și imunități?

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Deliu,

Încă nu. Eu am fost delegat de vicepreședintele comisiei să prezint acest raport. Și, conform Regulamentului, vicepreședintele sau care exercită atribuțiile de președinte al comisiei poate delega un membru al comisiei să delege să citească acest raport. De ce nu v-a delegat pe dumneavoastră, nu știu, probabil nu are încrederea cuvenită. Dar sperăm că la următoarea sedință, probabil, veți fi delegat și dumneavoastră, domnule Deliu.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, domnule Sîrbu, un picuț mai încetuț.

Domnule Deliu,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

N-am să încerc să-ți dau o replică, domnule Sîrbu, se vede că te-ai buimăcit plimbându-te cu motoblocul și nu știi ce faci acum de la această tribună.

Eu vreau să aduc aminte că Regulamentul expres prevede că, în lipsa președintelui, funcțiile le îndeplinește unul din vicepreședinți, mai apoi, aveți dreptate, poate desemna pe cineva. Eu n-am dorit să prezint.

Pur și simplu, domnul Filimon are o întrebare foarte pertinentă în ceea ce privește semnarea raportului. Măcar la aceasta trebuia de ajuns. Fiindcă pe mine nu m-a întrebat nimeni, chiar de nu doream, dar măcar trebuia de întrebat acest lucru, fiindcă sînt în funcția de vicepreședinte al Comisiei juridice, numiri și imunități și nu umblu cu motoblocul, încă o dată zic.

Și acum întrebarea în continuare la ceea ce cerea domnul președinte Voronin. Într-adevăr, în Comisia juridică, numiri și imunități nouă ni s-a prezentat doar proiectul cu CV candidatului, eu personal n-am văzut certificatul de integritate. Sau eu cred că cerințele accederii într-o funcție publică trebuie să fie unice față de toți candidații și nu în dependență de culoarea politică. Eu vreau, totuși, să demonstrați dumneavoastră de la tribună certificatul de integritate pe care legea îl cere că el trebuie să fie la accederea într-o funcție.

Vă rog mult.

Eu nu l-am văzut în comisie.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Deliu,

Noi, cel puțin, comunicăm zilnic de dimineață pînă seara cu alegătorii și cu autobuzul, și cu motoblocul, și pe jos, pe nimeni dintre dumneavoastră nu v-am văzut într-un sat să vorbiți cu oamenii, probabil nu aveți ce le spune, noi avem ce le spune la oameni. Și vom merge în continuare să vorbim cu oamenii pînă la alegeri.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Ce ține de dosar, repet, toate condițiile legale au fost respectate și în dosar și la noi, și în dosarul de concurs în Comisia economie, buget și finanțe.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

După ședință putem să vă arătăm.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

În continuare – domnul Diacov.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

Eu chiar am vrut să mă folosesc de moment să propun ca noi să terminăm discuțiile acestea. Eu înțeleg că e ultima sau penultima ședință a Parlamentului și unii colegi nu vor să-și ia rămas bun de la microfoane. De atîta propun ori 108, ori să terminăm dezbaterile și să trecem la 109, la votare. Bine? Fiindcă...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Gata, nu mai sînt întrebări.

Vă mulțumim.

Vă mulțumim frumos.

Nu mai sînt întrebări în adresa raportorilor. Și aici se încheie dezbaterile la proiectul nr. 2 din 21 ianuarie 2019, proiectul de Hotărîre privind numirea în funcția de consilier și de director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor. Și trecem la procedura de vot, precum a fost menționat.

Aș vrea să rog numărătorii ...

Domnule Mocanu,

Dacă ați putea să coborâți puțin jos.

Domnule Corneliu Dudnic,

O să vă rugăm frumos pentru sectorul nr. 1.

Domnul Sîrbu pentru sectorul nr. 2.

Domnul Mocanu pentru sectorul nr. 3.

Înainte de a trece la procedura de vot, vă rog frumos încă o dată să ne dați prezența pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4 persoane.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Sînt 63 de deputați în sală, avem cvorumul, putem trece la procedura de vot. Majoritatea simplă este de 32 de voturi.

Cine este pentru a adopta proiectul de Hotărîre privind numirea în funcția de consilier și de director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, fiind vorba de domnul Anatolie Zagorodnîi, proiectul nr. 2 din 21 ianuarie 2019, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă rog frumos, numărătorii, să ne dați pentru stenogramă rezultatul votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 36.

– 14.

Domnul Andrian Candu:

54 de voturi. Proiectul de Hotărîre privind numirea în funcția de consilier pentru soluționarea contestațiilor ... (Rumoare în sală.)

O clipă, o clipă, o clipă.

O clipă, vă rog frumos. Fără emoții.

Domnule Sîrbu,
Care este prezența în sectorul nr. 2?
Vă rog frumos.

Domnul Oleg Sîrbu:

Prezența – 43.
36 au votat.
Mulțumesc frumos.

Domnul Andrian Candu:

Prezența – 43 pentru sectorul nr. 2. (*Discuții.*)
Campania electorală îi tumănește pe mai mulți văd că.
În sală sînt 70 de deputați.
Rog frumos pentru stenogramă să fie făcute corectările.
70 de deputați în sală. 36 este majoritatea simplă și **54 de voturi pentru adoptarea hotărîrii Parlamentului.**

Vă mulțumesc foarte mult.
Trecem la următorul subiect.
De procedură.
Vă rog frumos, doamnă Șupac.
Poftiți.

Doamna Inna Șupac:

... noi avem o întrebare. După rectificare domnul Sîrbu a specificat că noi sîntem 43 și...? (*Discuții.*) Și trei, da. Și pînă la urmă, noi cîți am votat în acest sector?

Da, noi sîntem 8 în Frațiunea Partidului Comuniștilor.

Domnule Sîrbu,

Vă rugăm frumos să specificați cîta lume a votat în sectorul nr. 2 și să nu amăgiți.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Sîrbu,

Puteți să faceți o numărare a prezenței în sectorul nr. 2, luînd în considerare și Prezidiumul?

Domnul Oleg Sîrbu:

Domnule Președinte...

Doamnă Șupac,
Poftim, luați locul.

– 35.

OK? (*Discuții.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Trecem mai departe la următorul subiect.

Dragi colegi,

Următorul subiect pe ordinea de zi, pe care vi-l propun pentru examinare și dezbateră în plenul Parlamentului, este subiectul nr. 5, **proiectul de Hotărâre privind încetarea mandatului de Președinte al Curții de Conturi cu numărul de înregistrare 11 din 1 februarie 2019.**

Rog frumos, domnul Zagorodnîi.

În primul rînd, dați-ne voie să vă felicităm cu numirea și să vă dorim succese și realizări frumoase. (*Aplauze.*)

Și luînd în considerare că încă mai sînteți deputat și vicepreședinte al Comisiei juridice, numiri și imunități, rugăm frumos să ne prezentați proiectul nr. 11 din 1 februarie 2019, subiectul nr. 5 de pe ordinea de zi.

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

În adresa Comisiei juridice, numiri și imunități a parvenit cererea domnului Untila Veaceslav prin care solicită ... prin care-și prezintă demisia din funcția de Președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova din motive că trece la o altă funcție.

În acest context, Comisia juridică, numiri și imunități a examinat demersul domnului Untila și propune atenției dumneavoastră următorul proiect de Hotărâre privind încetarea mandatului de Președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova.

„În temeiul articolului 20 alineatul (1) litera b) din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1. – Se constată încetarea mandatului de Președinte al Curții de Conturi a domnului Veaceslav Untila în legătură cu cererea de demisie.

Articolul 2. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Întrebări în adresa autorilor.

Domnule Țap,

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Nu am întrebare către autorul proiectului.

Întrebarea mea este către domnul Untila. Și vreau să motiveze dumnealui clar care sînt motivele acestei demisii.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Untila,

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Vă rugăm frumos, tehnicienii, microfoanele din rîndul 3.

Poftiți, domnule Untila.

Domnul Veaceslav Untila:

Da, vă mulțumesc pentru întrebare.

Stimați colegi,

Anume după votul Parlamentului eu am fost numit în funcția de Președinte al Curții de Conturi. Am activat mai bine de 2 ani și jumătate în această funcție. Ați fost martori atunci cînd am venit cu rapoartele Curții de Conturi în Parlament.

Eu cred că am izbutit împreună cu colegii din Curtea de Conturi să facem o instituție modernă, o instituție independentă și eu, în linii mari, cred că mi-am încheiat mandatul.

Eu aș vrea să încerc în altă funcție, unde mai mulți ani la rînd se vorbește că lucrurile merg prost.

Aceasta a fost cauza și eu am indicat în acea cerere de demisie că plec din propria voință.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc pentru răspuns.

Dar solicit să mi se ofere cuvântul.

Domnul Andrian Candu:

Luare de cuvânt vreți?

Da. Vă mulțumim frumos.

Raportul Comisiei juridice, numiri și imunități, vă rugăm frumos să-l prezentați.

Domnule Zagorodnîi,

Poftiți.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr. 11 din 1 februarie 2019 privind încetarea mandatului de Președinte al Curții de Conturi și comunică următoarele.

Prin proiectul de hotărîre se propune constatarea de către Parlament a încetării mandatului de Președinte al Curții de Conturi a domnului Veaceslav Untila, ca urmare a cererii de demisie.

În temeiul articolului 21 alineatele (1) și (4) din Legea Curții de Conturi nr. 261 din 5 decembrie 2008, unul din temeiurile de încetare a mandatului de membru al Curții de Conturi îl reprezintă demisia din propria inițiativă.

De asemenea, încetarea sau suspendarea mandatului membrului Curții de Conturi se aprobă prin hotărîre de Parlament, la propunerea Președintelui Curții de Conturi.

În acest sens, Comisia juridică, numiri și imunități a examinat cererea de demisie depusă de către domnul Veaceslav Untila la data de 24 ianuarie 2019.

În rezultatul examinării, membrii Curții... membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, au decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare a proiectului de Hotărîre nr. 11 din 1 februarie 2019.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Iată de ce, înainte de a încheia dezbaterile la acest proiect de hotărîre, avem o înscriere pentru luare de cuvînt.

Vă rugăm frumos, domnule Țap.

Poftiți la tribuna principală.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Am adresat această întrebare domnului Untila, cred că, de fapt, este importantă și pentru noi, deputații, dar mult mai importantă este la general.

Curtea de Conturi este o instituție autonomă, foarte importantă în structura statului. Noi avem probleme majore la cheltuirea banului public, la gestionarea proprietății statului banilor publici.

Evident, pe parcurs s-au făcut anumite progrese. Și în ultimii 2 ani jumătate s-au făcut anumite progrese, dar și domnul Untila știe și acele dezbateri care au avut loc aici sînt probleme majore, pentru că, în parte, în special ceea ce ține de încadrarea juridică a problemelor care apar și care trebuiau împreună cu alte structuri duse la bun sfîrșit.

Dar cel mai important, domnule Untila, vreau să vă zic, dumneavoastră ați avut un mandat de 5 ani de zile, conform legii – așa spune legea. Dumneavoastră v-ați asumat, dacă vorbim de politica statului pe care o promovează Guvernul, Parlamentul trebuie să fie o abordare serioasă, pentru că atunci cînd la jumătate de mandat pleacă Președintele Curții de Conturi în care s-a investit, domnule Untila, fiindcă ați... fie că e vorba de asistența internațională, dumneavoastră știți foarte bine la ce mă refer.

Și în 2 ani jumătate nu cred că Președintele Curții de Conturi a ajuns la apogeul său. Nu se poate.

Din punctul acesta de vedere, cu tot respectul față de dumneavoastră, ca persoană fizică, dar nu se poate un conducător la nivel de țară să vină cu atare abordări. Și regret mult că Parlamentul acceptă asemenea abordări.

Am mai vorbit de la această tribună, și alte structuri aș putea să le numesc, dar nu asta este, de fapt, cazul. Dacă vrem ca autoritățile statului să fie eficiente, dacă vrem să fie rezultate, trebuie să fie și stabilitate în funcție, trebuie să fie o abordare statalistă, dacă vreți.

N-o să vorbesc despre problemele majore cu care ne confruntăm în cheltuirea banilor publici, fiindcă sînt probleme majore.

Dumneavoastră țineți minte ce sume enorme. Și îmi pare rău, regret, pentru că Curtea de Conturi și președintele trebuia să fie mai insistent ca să

fie finalizate, să fie penalizați, să fie trași la răspundere acele persoane care trebuie s-o facă.

Și nu întotdeauna, domnule Președinte, sau dumneavoastră ați vorbit de la această tribună că rezervele pe care le aveți... De aceea voiam doar să fac o legătură – trecerea la altă funcție. Nu mai vorbesc despre faptul că autoritățile autonome aceste rocade se fac la voința cuiva. Este, de fapt, descalficator, pentru că vorbim de principiile statului de drept, vorbim despre democrație. Sînt cei doi piloni dintre cei trei ai Consiliului Europei, valori spre care noi tindem. Cel puțin, haideți să spunem adevărul în această sală.

Și vreau ca conducătorii, deputații, în general, conducătorii să fie personalități, să fie stataliști în sensul adevărat, să manifeste caracter. Pentru că marele Grigore Vieru spunea: „Cît caracter, atîta țară”.

Regret mult că unora le este, de fapt, departe de interesele adevărate ale acestor țări și regret, domnule Untila, dar personal nu pot accepta și vă zic, v-am exprimat rezervele pe care le văd, nu se procedează în funcții de stat, așa cum ați procedat dumneavoastră. Și mă adresez către majoritatea parlamentară, voi reveni la subiectele respective. *(Gălăgie în sală.)*

Trebuie să demonstrați prin fapte reale că, de fapt, contează statul, contează interesele cetățenilor și abordarea este una pe potrivă.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Vă rog frumos să vă luați locul pentru a trece la procedura de vot.

Se încheie dezbaterile la acest proiect de Hotărîre cu nr. 11 din 1 februarie 2019.

Și rog frumos toți colegii să se așeze la locurile lor pentru a supune votului.

Dragi colegi,

Cine este pentru a adopta proiectul de Hotărîre privind încetarea mandatului de Președinte al Curții de Conturi, proiectul nr. 11 din 1 februarie 2019, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Mulțumesc frumos.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea proiectului de hotărîre. *(Rumoare în sală.)*

Vă rog frumos, menționați la microfon, dacă este cazul.

Poftiți. Pentru stenogramă, dacă...

Domnul Mihai Ghimpu:

Fracțiunea Partidului Liberal este împotriva demiterii domnului Veaceslav Untila din funcția de Președinte al Curții de Conturi.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Înțeleg că sînteți împotriva demiterii, dar noi n-am demis. Noi doar am constatat încetarea mandatului, la cererea personală.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și în continuare, trecem la următorul subiect, și anume subiectul nr. 6 de pe ordinea de zi, **proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, proiectul nr. 6 din 30 ianuarie 2019.**

Prezintă proiectul de lege... proiectul de hotărîre domnul Dudnic.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Corneliu Dudnic:

Уважаемые коллеги,

Как вы знаете, совсем недавно функции директоров административного совета Агентства по регулированию в энергетике стали вакантными.

Комиссия по бюджету и финансам организовала, согласно процедуре Регламента конкурс, который... результаты которого я хочу озвучить сегодня пленуму Парламента.

Permiteți-mi să prezint proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

„În temeiul articolului 10 din Legea nr. 174 cu privire la energetică,

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Se numesc în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, din 1 martie 2019, pe un termen de 6 ani, Calmîc Octavian și Carpov Eugen.

Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.” (*Gălăgie în sală.*)

Și un alt proiect de hotărîre exact așa sună, doar că sînt alte familii. Este vorba de Ștefan Creangă și Untila Veaceslav.

Domnule Președinte,

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos pentru prezentarea raportului și a subiectelor legate de concurs.

În continuare, întrebări în adresa dumneavoastră.

Domnule Deliu,

Vă rog frumos.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Deci nu-i întrebarea către domnul Dudnic.

Dar este o întrebare către domnul Untila, care astăzi dorește să acceadă în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Domnule Untila,

Dumneavoastră în cererea de demitere din funcția de Președinte al Curții de Conturi spuneți că motivul este personal și în paranteză scris: trecerea la un alt loc de muncă.

Deci mie mi se creează impresia că comisia a trucat rezultatele, deoarece nu știa o persoană care astăzi abia poate să fie numită în funcție de acum a trecut la un alt loc de lucru.

Lămuriți-mi, vă rog, această situație.

Domnul Veaceslav Untila:

Vă mulțumesc, domnule Deliu, pentru întrebare.

Dumneavoastră tot timpul ați pus legea în capul mesei.

Și vreau să vă spun: dacă ați văzut cererea, mai uitați-vă și la data când am scris-o eu.

Asta a fost după ce am câștigat concursul la Comisia economie, buget și finanțe la funcția de director.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnul Veaceslav Untila:

Asta-i răspunsul.

Domnul Andrian Candu:

Confirm, așa este. Și discuția pe care am avut-o cu domnul Untila, fiindcă personal am primit această cerere din partea dumnealui, a fost după desfășurarea concursului și anunțarea rezultatului acestui concurs.

Vă mulțumesc frumos.

Domnule Deliu,

În continuare, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Eu am studiat foarte atent. Într-adevăr, cererea e scrisă pe data de 24. Comisia s-a întrunit în ședință pe data de 23, dar nu comisia numește în funcție. În funcție numește Parlamentul.

Abia astăzi va fi adoptat actul legislativ, care va confirma accesarea dumneavoastră în această funcție. Deci motivul că eu am trecut la un alt loc de muncă, pentru mine trezește suspiciuni că aceasta a fost o înțelegere prealabilă.

Atît ceea ce întreba domnul Țap la început că s-a decis: tu treci încolo, celălalt vine înapoi. Iată cam așa ceva eu pot să înțeleg. De aceea, argumentele nu țin. Parlamentul numește în funcție, și nu comisia. Comisia a efectuat concursul.

Dar aici Parlamentul poate să voteze, poate să nu voteze... accesarea în funcție după adoptarea actului.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dumneavoastră ați înțeles foarte bine, fiindcă, așa cum am menționat, domnul Untila, după desfășurarea concursului, a venit și a depus cererea.

Domnule Cobzac, (*Gălăgie în sală.*)

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Grigore Cobzac:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am o întrebare către domnul Carpov.

Domnule Carpov,

Dumneavoastră veți exercita, probabil, funcția de director la ANRE.

Cum dumneavoastră priviți la existența unui intermediar la importul de energie electrică?

Domnul Andrian Candu:

Domnule Cobzac,

Vreau să vă aduc la cunoștință... poate ați întârziat puțin și n-ați observat, dar noi examinăm proiectul de Hotărîre cu numărul de înregistrare 6 din 30 ianuarie 2019, unde candidații care sînt propuși să fie numiți sînt Ștefan Creangă și Veaceslav Untila.

Domnul Grigore Cobzac:

Dumnealui a numit și ceilalți doi candidați.

Priviți stenograma.

Domnul Corneliu Dudnic:

Domnule Președinte,

Într-adevăr, de procedură, dacă se poate. A fost prezentat și al doilea proiect de hotărîre.

Domnul Andrian Candu:

Dumneavoastră l-ați prezentat că așa ați vrut să prezentați.

Eu, în schimb, pentru stenogramă, am anunțat proiectul nr. 6 și la acela rămînem.

Vă mulțumesc frumos.

Dacă aveți întrebări în adresa candidaților. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Rămîne pentru următorul subiect.

Vă mulțumesc foarte mult.

Nu mai sînt alte întrebări.

Îl rugăm frumos pe domnul Zagorodnîi, vicepreședinte al Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte proiectul de Hotărîre nr. 6.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 6 din... 30 ianuarie 2019 privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Prin proiectul de hotărîre, se propune numirea domnilor Veaceslav Untila și Ștefan Creangă în funcția de directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pe un termen de 6 ani.

În acest sens, Comisia juridică, numiri și imunități a examinat decizia Comisiei economie, buget și finanțe nr. 26 din 23 ianuarie 2019 privind rezultatele concursului public pentru selectarea candidaților la două funcții de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, prin care se propune Parlamentului candidaturile domnilor: Veaceslav Untila și Ștefan Creangă.

La examinarea proiectului de hotărîre membrii Comisiei juridice, numiri și imunități au constatat întrunirea cerințelor legale de către candidații propuși pentru numirea în funcția menționată, stipulate de Legea cu privire la energetică nr. 174/2017.

În rezultatul celor expuse, Comisia juridică, numiri și imunități a decis, cu majoritatea voturilor, să propună Parlamentului pentru examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr. 6 din 30 ianuarie 2019.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt, se pare că, alte întrebări, iată de ce se încheie dezbaterile la examinarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, nr. 6 cu data de înregistrare 30 ianuarie 2019.

Și, dragi colegi,

Vă rog frumos să vă luați locul pentru a supune votului acest proiect de hotărîre.

Înțeleg... Domnule Zagorodnîi, îmi cer scuze, am scăpat, poate, faptul cu care este ... Cu ce majoritate se votează? Aceasta vroiam să întreb. Majoritatea celor aleși.

Deci, dragi colegi,

51 de voturi sînt necesare pentru adoptarea acestui proiect de hotărîre.

Rog frumos să vă luați locul.

Numărătorii să fie gata pentru a număra voturile.

Dragi colegi,

Vă rog frumos, să reveniți în sală toți cei care sînteți ieșiți. Nu stau locului colegii noștri, au obosit deja.

Deoarece e același subiect, îl rog frumos pe domnul Dudnic să ne prezinte, într-adevăr, și proiectul nr. 7 de pe ordinea de zi, **cu numărul de înregistrare 7**. Cer scuze, dumneavoastră l-ați prezentat, dar doar să respectăm procedural.

Domnule Dudnic,

Doar pe o minută-două vă invităm la tribuna principală să mai reiterați încă o dată prezentînd **proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, fiind vorba de domnii: Octavian Calmîc și Eugen Caprov.**

Vă rog frumos, să prezentați.

Domnul Corneliu Dudnic:

Stimați colegi,

Permiteți-mi să prezint proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

„În temeiul articolului 10 al Legii nr. 174 cu privire la energetică, Parlamentul adoptă prezenta hotărîre:

Se numesc în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, din data 1 martie 2019, pe un termen de 6 ani, domnul Calmîc Octavian și domnul Carpov Eugen.

Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Zagorodnîi,

Vă rugăm frumos, dacă ați putea, să reveniți la tribuna principală.

Între timp domnul Cobzac a adresat o întrebare. Dacă vreți, puteți s-o reiterați domnului Carpov.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnule Carpov,

Dacă puteți să ne dați răspuns deodată?

Vă rog frumos, poftiți.

Domnule Cobzac,

Reiterați?

Da, vă rog frumos, poftiți, domnule Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Era vorba despre existența unor companii cu rol de intermediari dintre producătorii de resurse energetice și distribuitori sau furnizori. Deci punctul meu de vedere este unul clar negativ. Existența unor intermediari influențează prețurile pentru resursele energetice, prețurile pentru consumatorii finali, fapt care noi nu trebuie să-l stimulăm, ba din contra noi trebuie să pledăm pentru ca prețurile pentru consumatorii finali să fie unele corecte, argumentate economic. Și din punctul acesta de vedere, în calitate de viitor director la ANRE, în cazul în care voi fi votat, voi depune eforturi

pentru ca numărul intermediarilor să fie redus la minimum sau să nu existe acești intermediari acolo unde nu este cazul.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Cobzac,

Vă rog frumos, a doua întrebare sau precizare?

Poftiți.

Domnul Grigore Cobzac:

Da, a doua întrebare.

Domnule Carpov,

Experții în energetică, dar și în presă au sunat cifre că costurile pe care le percepe acest intermediar sînt de la 10 pînă la 12 milioane de dolari pe an, costuri incluse, de altfel, în tariful pe care îl plătesc cetățenii Republicii Moldova. În calitatea dumneavoastră de posibil director ANRE veți examina și precedentul acestor contracte? Și veți ... iarăși încă o dată, rog să vă expuneți asupra fenomenului, dacă îl veți tolera în continuare?

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carpov,

Vă rog frumos.

Domnul Eugen Carpov:

Da. Vă mulțumesc.

Eu doar pot să reiterez poziția pe care am exprimat-o, nu voi tolera existența unor intermediari impuși artificial care ar colecta taxe pe contul consumatorilor finali.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare – domnul Zagorodnîi.

Vă rog frumos.

Cer scuze.

Domnule președinte Voronin,

Aveți dumneavoastră întrebare la candidați?

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Dar lui Calmîc se poate de pus întrebări?

Domnul Andrian Candu:

Da, sigur.

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnule Calmîc,

Mata și cînd noi eram, comuniștii, la guvernare, și pe urmă la diferite posturi și pe toate le-ai prăvălit, nicăieri n-ați făcut treabă. Cel mai strașnic, dumneata ai făcut o daună mare Republicii Moldova prin aceea că n-ați contribuit în mod normal, n-ați dus tratativele cele necesare, cele mai importante pe marginea Acordului de Asociere al Republicii Moldova. De ce dați acordul să intrați în această organizație dacă pînă acum nicăieri nu v-ați onorat obligațiunile și n-ați făcut nimic pozitiv? Eu nu înțeleg.

Și dumneavoastră, aceștia de la conducere, care astăzi v-a mai rămas nu știu cît să mai conduceți, de ce umblați cu nomenclatura aceasta din colo-ncoace, cu „desaga” asta de oameni? Ori așa pentru că... merite? Care merite? Eu nu înțeleg nimic.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Calmîc,

Vă rugăm frumos.

Microfonul 2 ...

Domnul Octavian Calmîc:

Vă mulțumesc mult pentru această întrebare.

Stimate domnule Voronin,

Deci am o activitate din 1996 în cadrul Ministerului Economiei și dacă o să urmăriți atent care au fost rezultatele pe parcursul diferitor funcții pe care le-am deținut, ați văzut și se poate de observat unele din cele mai mari creșteri economice. Chiar și acel acord, la care v-ați referit, Acordul de Asociere, aduce doar beneficii majore economiei naționale. Și vedeți că majoritatea schimburilor comerciale sînt orientate pe piața europeană. Vrem noi sau nu vrem, dar nu putem să combatem acea statistică comercială care există.

În rest, cred că experții se vor expune cine a avut o contribuție mai mare vizavi de politicile economice, politicile investiționale, aportul fiecăruia în dezvoltarea Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule președinte Voronin,
Dacă aveți a doua întrebare sau precizare?
Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Întrebare... precizare. La început precizare. Domnul Luc Devigne, dumneavoastră îl cunoașteți bine, care a fost responsabil din partea Uniunii Europene pentru pregătirea acestui Acord de Asociere al Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, la noi, în sediul partidului, a fost de acord cu noi pe 47 de puncte care au fost de dumneavoastră absolut ignorate în acest Acord de Asociere și la urmă ne-a explicat nouă că aceasta ține de competența voastră, voi așa specialiști ne-ați trimis nouă la tratative în Bruxelles care au pregătit acest acord. Asta e precizare.

Dar întrebarea constă în aceea, dacă dumneavoastră sînteți așa de mare specialist și așa de important, de ce atunci vă mută din colo-ncoace și tot mai jos, mai jos, mai jos, mai jos? Și dumneavoastră credeți că o să faceți treabă și aici unde vă numesc astăzi?

Domnul Andrian Candu:

Domnule Calmîc,
Dacă vreți să răspundeți, sigur, poftiți.

Domnul Octavian Calmîc:

Deci cu domnul Luc Devigne am avut o colaborare ;i continuu să am o relație destul de prietenoasă. De aceea nu cunosc despre... și nu am participat la acea discuție pe care ați avut-o împreună la Partidul Comuniștilor.

Cel puțin, procesul de negociere a Acordului de Asociere a fost o muncă de echipă în baza unui mandat care a fost eliberat de către Guvern și ulterior reconfirmat prin vot în Parlament și eu consider că este un fenomen sau un eveniment istoric semnarea și punerea în aplicare a Acordului de Asociere.

Tot restul deja las fără comentariu. Probabil, într-o discuție particulară o să vă răspund.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Zagorodnîi,

Nu mai sînt întrebări.

Vă rugăm frumos să ne prezentați foarte succint raportul comisiei la acest subiect.

Poftiți.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 7 din 30 ianuarie 2019 privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Prin proiectul de hotărîre se propune numirea domnilor Octavian Calmîc și Eugen Carpov în funcția de director al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru un termen de 6 ani, din data de 1 martie 2019.

La examinarea proiectului de hotărîre membrii Comisiei juridice, numiri și imunități au constatat întrunirea cerințelor legale de către candidații propuși pentru numirea în funcția menționată, stipulate de Legea cu privire la energetică nr. 174/2017.

În rezultatul celor expuse, Comisia juridică, numiri și imunități a decis, cu majoritatea voturilor, să propună Parlamentului pentru examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr. 7 din 30.01.2019.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Înțeleg că avem iarăși o luare de cuvînt.

Domnule Țap,

Vă rog frumos, înainte de a încheia dezbaterile la acest subiect, vă rugăm frumos, vă invităm la tribuna principală pentru luare de cuvînt și, ulterior, trecem la procedura de vot, dragi colegi.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Acordul de Asociere în condițiile cărora a lucrat sau și-a construit activitatea legislatura noastră, a Parlamentului Republicii Moldova, dacă e să generalizăm, el prevedea constituirea unui stat de drept. Așa cel puțin prevede Acordul de Asociere, așa prevede programul de guvernare pe care majoritatea parlamentară l-a asumat.

Și acum vreau să ne întrebăm, să medităm în voce, inclusiv ANRE-ul, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care este un regulator sau este o autoritate independentă a statului, de ce o creăm prin mecanismul vechi, de ce o creează majoritatea parlamentară, care domină în comisia respectivă și care, chiar dacă vă uitați pe nume, aranjează persoanele, să

spun, convenabile, persoanele docile? Cel puțin, de ce nu s-a creat un mecanism?

Apropo, în 2015, Frațiunea Partidului Liberal Democrat, de fapt, începînd cu 2014, a propus unul din obiectivele de bază – instituirea unui mecanism imparțial.

Da, Parlamentul, ca autoritate legislativă și reprezentativă supremă, o face, dar acest mecanism de selectare sau de concurs urma să cuprindă cel puțin sau să fie instituit astfel ca să demonstreze imparțialitatea, pentru că atunci cînd majoritatea parlamentară numește în fruntea autorităților autonome este neserios să vorbești despre independență, despre autonomie, despre imparțialitate.

Și voi aminti, anul trecut, atunci cînd au fost abordate de către societate problemele prețurilor la gaze, experții au argumentat că se poate de redus cu 30 la sută. Guvernul, mai bine zis ANRE-ul, a spus că cel mult 10 la sută. Ce a urmat? A urmat poziția Guvernului cu 20 la sută pe care ANRE-ul a promovat-o. Oare nu vă spune despre nimic?

De ce noi, de fapt, mimăm democrația? De ce ne jucăm de-a țara? De ce ne jucăm de-a statul de drept?

Stimată majoritate parlamentară,

De fapt, vreau ca cetățenii să audă și să înțeleagă și să spun și dumneavoastră, nu vă fie cu supărare, nu se poate să fim duplicitari, nu se poate să spunem una și să facem alta. Or, Parlamentul European, în acea rezoluție privind Republica Moldova sau totalizarea pe Acordul de Asociere, totalizarea activității a 4 ani de zile, a dat o notă nesatisfăcătoare în acest sens.

Și nu este vorba doar de viitoarele... viitorul Parlament, este vorba despre viitorul Republicii Moldova. Și dacă noi ne dorim să construim cu adevărat, păi, trebuie să construim și să promovăm. Spuneam ca să transmitem un mesaj încrezător societății, să demonstrăm democratizarea, pentru că ceea ce facem noi, noi viciem procesele acestea, noi viciem democrația și transmitem un mesaj foarte prost către societate.

Spuneam, autoritățile, fie că o să mai vorbim și de Curtea de Conturi, fie că am vorbit, am făcut referire, doar că majoritatea parlamentară cu brio a demonstrat, de fapt, că controlează tot absolut.

Acest mesaj, aceste rocade care sînt făcute răspund la întrebarea reală – cvasidemocrație. Și în acest sens, voi face trimitere la filmul pe care l-am privit demult, cred că ați auzit, al lui Tengiz Abuladze „Pocăința”, „Покаяние”, l-am privit în limba rusă. Se începe interesant acest film, trupul sau corpul fostului tiran Varlaam este dezgropat în fiecare dimineață. Pămîntul nu-l primește pentru ceea ce a făcut acest tiran societății. Și fac trimitere la finalul filmului, unde o bătrînă îmbrăcată în negru, într-un oraș pustiu, în lungimea unei străzi se întreabă: acest drum, această stradă duce

către biserică? În sens de credință. Și tot ea continuă. Dacă această stradă nu duce la biserică, de ce avem nevoie de ea? De ce avem nevoie de un stat corupt? De ce avem nevoie de structuri care, de fapt, lucrează împotriva cetățenilor?

Ori, spune Constituția: „Suveranitatea națională se bazează pe principiul reprezentativității”. Nu mai zic despre faptul că această majoritate parlamentară nu reprezintă votul cetățeanului. Această majoritate parlamentară, care nu reprezintă votul cetățeanului, construiește autorități autonome independente care trebuie să fie elemente ale statului de drept.

De ce trebuie o construcție? De ce pavați sau urmați acest drum care nu duce spre un stat de drept, care nu duce spre o Republică Moldova care va avea o dezvoltare durabilă?

De aceea îmi pare rău, dar detest această abordare. Am vorbit de multe ori, nu se poate. Urmează să spunem ceea ce facem, urmează să fim onești, urmează să fim integri despre ceea ce vorbim, pentru că un dicton spune: „Copiii nu fac ceea ce le spunem noi, părinții, sau noi, învățătorii, copiii fac ceea ce facem noi, părinții, și noi, învățătorii”.

Or, cei care conduc țara: Parlamentul, Guvernul, ceilalți, trebuie să fie exemplu în a face legi, a urma legi cu bună-credință.

Îmi pare rău, dar va intra această legislatură, majoritate parlamentară pentru oameni și mi-e teamă să nu se întâmple ceea ce am început, cu începutul filmului lui Tengiz Abuladze, când corpul tiranului în fiecare dimineață este dezgropat.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, cu luare de cuvânt este invitat la tribuna principală domnul Reidman.

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Уважаемые коллеги,

Мы обсуждаем вопрос о назначениях людей в независимое... кандидатов в независимое агентство по регулирование энергетике, одну из самых принципиальных отраслей или секторов нашей экономики.

И было бы правильно, если бы люди, кандидаты эти, отвечая на вопросы, которые им ставят были бы аккуратны в цифрах и не выдавали бы желаемое за действительное.

Когда мы говорим о росте экспорта на Европейский Союз и так далее, люди, которые долгое время работали в Министерстве экономики, должны знать, что уже в 2007 году доля экспорта в Евросоюз составляла 51 процент от молдавского экспорта – больше половины, – при этом рост был 25 процентов, и рост экспорта на восток был 17 процентов.

Сегодня мы имеем рост экспорта на запад... определенные цифры, там 34 процента, и падение экспорта на восток – 15 процентов.

Уважаемые господа кандидаты,

Если вы и в НАРЭ будете выдавать желаемое за действительное, то никогда в нашей стране энергетика не будет способствовать развитию экономики.

Далее. Мы должны смотреть на то, чем занимаются в секторе энергетике... Да, конечно, вы заняты исключительно тарифами, но тем не менее стратегия эта развития энергетике в нашей стране тоже должна быть предметом вашего внимания.

Мы сегодня строим за европейские деньги, используя их в кредит, занимая и занимая, строим линию электропередачи Вулканешты–Исакча на 400 киловольт, которая якобы объединит нам энергетические системы Европы и Молдовы. (*Gălăgie în sală.*)

Вы что, не знаете, что в Молдове существует линия электропередач 500 киловольт, которую коммунисты держали под дежурным напряжением, чтобы ее не разворовал? Которая тянется на все Балканы далеко и может снабжать электроэнергией весь юго-восток Европы, и для этого только нужно заниматься реинтеграцией страны. Вы имеете отношения с Молдавской ГРЭС, здесь нужно заниматься вопросами развития национальной энергетике, здесь, а не занимать деньги и строить линию, которая послабее, чем та, которая есть сегодня.

Нужно видеть, когда в газопроводе Яссы–Унгень–Кишинэу, которого еще нет, когда там появится газ, сколько будет эта труба лежать в земле пустой.

Вот если бы мы не выдавали желаемое за действительное, может быть, у нас было бы движение эти 8 лет какое-то чуть-чуть поактивнее.

Уважаемые господа кандидаты!

Вы, идя в этот сектор, должны четко и ясно представлять, что вы там не нормы европейские внедряете, а служите интересам Республики Молдова и ее граждан. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și aici se încheie complet dezbaterile și la proiectul nr. 7 din 30 ianuarie 2019.

Și rog frumos toți colegii să treacă la locul lor pentru a trece la procedura de vot. (*Rumoare în sală.*)

Dragi colegi,

Vă rugăm frumos să treceți la locul vostru pentru a trece la procedura de vot.

Numărătorii trebuie să vă vadă.

Dacă stați pe la balcoane sau în discuții cu colegii, ei n-au cum să vă vadă.

Vă rugăm frumos să coborâți.

Domnule Gutium,

Dacă și dumneavoastră o să treceți, atunci o să ne fie mai ușor.

Vă rog frumos, numărătorii, să fiți gata și trecem la procedura de vot.

Dragi colegi,

Se supune votului adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, proiectul nr. 6 din 30 ianuarie 2019, fiind vorba de Ștefan Creangă și Veaceslav Untila.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Rog frumos numărătorii, pentru stenogramă, să ne dați rezultatul pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 34.

Sectorul nr. 3 – 14 din 19, pentru că au plecat câțiva.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, proiectul de Hotărîre nr. 6 din 30 ianuarie 2019 a fost astfel adoptat.

În continuare, se supune votului următorul proiect de hotărîre, și anume **proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a doi directori ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, proiectul nr. 7 din 30 ianuarie 2019, fiind vorba de Octavian Calmîc și Eugen Carpov.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 34.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, și acest proiect de hotărîre este adoptat.

Dragi colegi,

Dați-mi voie, din numele plenului, să-i felicităm pe domnii: Ștefan Creangă, Veaceslav Untila, Octavian Calmîc și Eugen Carpov cu numirea în funcția de directori în Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Felicitări! (*Aplauze.*)

Domnule Creangă,

Aveți o precizare.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În primul rînd, vreau să mulțumesc onoratului Plen pentru votul acordat și încrederea. Și vă asigur că echipa pe care ați delegat-o dumneavoastră va face față tuturor cerințelor legale și necesităților consumatorului.

Doi. Stimate domnule Președinte,

Pentru stenogramă, vreau să aduc la cunoștință, avînd în vedere faptul că Comisia economie, buget și finanțe a organizat concursul pentru selectarea candidatului la funcția de director consilier – director general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, vă aduc la cunoștință că eu personal, în calitate de președinte, am solicitat certificatul de integritate de la Autoritatea Națională de Integritate. Respectiv, pentru domnul Zagorodnîi, certificatul cu nr. 041573 din 22 ianuarie 2018 a fost prezentat atît Comisiei economie, buget și finanțe, cît și Comisiei juridice, numiri și imunități. Prezint acest certificat, este la dosar.

Totodată, comisia a solicitat și certificatul de integritate profesională eliberat de către Centrul Național Anticorupție care este cu nr. 20/514 din 6 februarie 2019 care, de asemenea, a fost prezentat pe numele domnului Zagorodnîi, pentru stenogramă.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și în continuare, dragi colegi, vă propun pentru examinare subiectul nr. 4 din supliment, **proiectul nr. 14 din 6 februarie 2019, proiectul de Hotărîre privind numirea în funcția de Președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova.**

Vreau să vă comunic în această privință că am solicitat... luînd în considerare normele legale și legislația, Președintele Parlamentului este cel care desemnează, care anunță concursul și desemnează candidatul pentru funcția de Președinte al Curții de Conturi.

Am solicitat Comisiei economie, buget și finanțe să desfășoare acest concurs și, respectiv, să selecteze candidatul și să mi-l prezinte mie acest candidat pentru funcția de Președinte al Curții de Conturi și ca eu, ulterior, să-l prezint plenului Parlamentului.

Aș vrea cu această ocazie să-i ofer cuvîntul domnului Creangă.

Domnule președinte Creangă,

Vă rugăm frumos, foarte succint, să vă referiți la concursul care a fost realizat în privința Președintelui Curții de Conturi.

Vă rog frumos.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

În conformitate cu dispoziția Președintelui Parlamentului, comisia a examinat... a executat decizia respectivă, organizînd concursul propriu-zis, adoptînd Regulamentul și anunțul de participare, la momentul încheierii depunerii dosarelor pentru funcția de Președinte al Curții de Conturi, a fost depus un singur dosar. Respectiv, în baza interviului care a fost realizat cu 7 membri ai comisiei prezente, candidatul care a fost interviuat a acumulat numărul necesar de voturi și de punctaj pentru a fi admis la funcția de Președinte al Curții de Conturi.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

În baza concursului, a fost selectat astfel domnul Marian Lupu în calitate de candidat selectat de către comisie, expediat în adresa mea. Și eu am rugat Comisia juridică, numiri și imunități, procedural, să treacă în revistă respectarea procedurii și a condițiilor pentru îndeplinirea respectivei funcții.

Vă rog frumos, domnule Zagorodnîi, să vă apropiați la tribuna principală și să ne prezentați ceea ce ați examinat în comisie.

Vă rog frumos.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr. 14 din 6 februarie 2019 privind numirea în funcția de Președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova, inițiativă legislativă a Președintelui Parlamentului domnului Andrian Candu, și comunică următoarele.

Proiectul de hotărîre supus examinării propune numirea în funcția de Președinte al Curții de Conturi a domnului Marian Lupu pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu articolul 17 din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, Președintele Curții de Conturi se numește de Parlament pe un termen de 5 ani, la propunerea Președintelui Parlamentului, în baza unui concurs public, cu votul majorității deputaților aleși.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat în acest context și decizia Comisiei economie, buget și finanțe nr. 51 din 6 februarie 2019 privind rezultatele concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de Președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova și a constatat întrunirea de către candidat a condițiilor stabilite de lege.

În rezultatul examinării, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, au decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr. 14 din 6 februarie 2019.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dacă sînt întrebări în adresa Comisiei juridice, numiri și imunități, a mea, în calitate de Președinte de Parlament, și a candidatului Marian Lupu.

Vă rog frumos, domnule Bejan, poftiți.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate coleg deputat Marian Lupu,

Spuneți, vă rog, cum considerați dumneavoastră, împuternicirile de care dispune la ziua de astăzi Curtea de Conturi sînt suficiente pentru ca lucrul Curții de Conturi să fie eficient?

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,
Domnule Președinte,
Și autorul întrebării,

De fapt, tot mandatul, inclusiv în cazul dat al Curții de Conturi, ca și în cazurile similare al tuturor altor instituții publice de stat, deci acest mandat este strict stabilit de către cadrul legal. Ultima oară în această sală, a Parlamentului, nu pot spune cine și cum a votat, însă cu votul majorității necesare a fost aprobată ultima versiune a acestei legi, Legea nr. 260 din 7 decembrie 2017.

Respectiv, ca să fiu foarte succint, dar deopotrivă și concret, eu am să am nevoie de o scurtă perioadă de la o lună pînă la două, nu deprind niciodată să fac concluzii pripite care sînt bazate maximum pe niște impresii sau intuiții, vreau să am o concluzie comună împreună cu alți colegi membri ai Curții de Conturi și propria mea experiență de analiză, după care voi veni cu propuneri foarte concrete în caz dacă aceste schimbări de cadru legal și cel instituțional sînt necesare. Schimbări de dragul schimbărilor n-am făcut niciodată.

Un lucru pot să vă zic, Curtea de Conturi este o instituție importantă în statul Republica Moldova, care are multiple funcții și obiective, pe care motiv mă voi strădui și voi depune absolut toată experiența și cunoștințele și în aspect de organizare, pentru ca rolul acestei instituții într-adevăr să fie nu doar unul independent, obiectiv, cum și a fost, dar să fie din ce în ce mai important. Fiindcă nu este vorba doar de interesul Curții, este vorba de interesul cetățenilor țării și al statului suveran și independent Republica Moldova, așa cum eu îl văd mai departe.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare, domnule Bejan, dacă aveți a doua întrebare sau precizare?

Vă rugăm.

Domnul Valerian Bejan:

O precizare. Deci nu-mi rămîne decît să aștept două luni de zile pentru a primi un răspuns în scris la întrebarea adresată.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Lupu,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Marian Lupu:

Păi, un proces început trebuie să fie și încheiat. Amintesc tuturor că nu sîntem în cadrul runde de întrebări-răspunsuri sau în cadrul runde de interpelări care lucruri se întîmplă la sfîrșitul ședințelor.

Domnule Bejan,

Cum să vă zic? Pe de-o parte, n-o să mă întristez dacă o să fiți clientul Curții de Conturi mai devreme sau mai tîrziu într-o formă sau alta, dar veți fi binevenit și cu titlul personal, personal la mine, deci sub aspect apolitic pentru consultații sau în continuarea discuției pe care am început-o.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare – domnul președinte Voronin.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnule Lupu Marian,

Ați enumerat că o să vă conduceți de lege, de norme, de instrucțiuni, dar nu ați spus nimic cum o să reacționați la indicații?

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule președinte Voronin.

Exact una nu contravine alteia, fiindcă Legea nr. 260 care vizează funcționarea și activitatea Curții de Conturi spune foarte clar: Curtea nu ține cont de nici un fel de indicații. Unica indicație imperativă care poate să fie adresată din exterior Curții este doar hotărîrea Parlamentului, prin care Parlamentul, fiind votată, cere și Curtea este obligată să dea curs acestei solicitări. În toate alte cazuri persoane fizice, persoane juridice, nimeni, Prim-ministrul, Președintele Țării, speakerul Parlamentului nu este în drept să vină cu indicații.

Maximum ce poate face un număr anumit de persoane în funcție de răspundere pînă în data de 15 septembrie să vină cu sugestii și propuneri pentru planul de activitate al Curții pe anul viitor, însă doar Curtea este cea care decide ține cont de aceste propuneri sau nu ține cont de ele. În asta și constă autonomia și caracterul inamovibil al acestei organizații și forța ei în asta și rezidă.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Nu mai sînt alte întrebări.

Vă mulțumim frumos, domnule Zagorodnii.

Și, dragi colegi,

Vă rog frumos să încheiem dezbaterile la acest subiect și să trecem la procedura de vot.

Vreau să vă atrag atenția că, potrivit Legii cu privire la organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr. 260, precum a menționat și domnul Lupu, nr. 260 din 7 decembrie 2017, alegerea președintelui Curții de Conturi se face prin majoritatea absolută a deputaților aleși.

Domnule Grama,

Vă rugăm frumos să treceți la locul dumneavoastră, pentru a trece la procedura de vot.

Rog frumos, numărătorii, să fiți atenți.

Și, dragi colegi,

Cine este pentru adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcția de Președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova, proiectul cu numărul de înregistrare 14 din 6 februarie 2019, fiind vorba de Marian Lupu, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 34.

– 14.

Domnul Andrian Candu:

52 de voturi. Proiectul de Hotărîre privind numirea în funcția de Președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova a fost adoptat.

Astfel, Marian Lupu este numit... ales în calitate de Președinte al Curții de Conturi. Felicitări. (*Aplauze.*) Și vă rugăm frumos să veniți la tribuna principală pentru a da citire jurământului.

Vă rugăm frumos, Secretariatul, să pregătiți jurământul pe care îl depune domnul Marian Lupu.

Domnul Marian Lupu:

De fapt, domnule Președinte, stimați colegi, eu am depus o dată și pentru toată viața jurământ Republicii Moldova și poporului moldovenesc în anul 2003. Legea cere depunerea jurământului imediat după votul dumneavoastră în plen, dar să știți că valabil mereu a fost și rămîne primul care este și ultimul jurământ pentru această țară și pentru acest popor.

Jur să slujesc Republica Moldova cu credință, să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să protejiez proprietatea publică, democrația și bunăstarea poporului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos și felicitări. (*Aplauze.*)

Dragi colegi,

Luînd în considerare votul precedent de la proiectele nr. 6 și nr. 7 ce țin de numirea directorilor în funcție ai Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, potrivit legii și Regulamentului, trebuie să numim și directorul general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

În consultare cu persoana respectivă, vă propun să introducem pe ordinea de zi **proiectul nr. 16 din 7 februarie 2019**, care este un **proiect de Hotărîre a Parlamentului privind investirea în funcția de director general al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a domnului Veaceslav Untila.**

Cine este pentru a introduce pe ordinea de zi proiectul nr. 16 din 7 februarie 2019, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut introducerea pe ordinea de zi a acestui subiect.

Și dați-mi voie atunci, dragi colegi, să vă ... de fapt e o chestiune mai tehnică, vă prezint proiectul de hotărîre care include două articole.

Primul articol. Domnul Veaceslav Untila se investeste în funcția de director general al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Și, bineînțeles, articolul 2. Care intră în vigoare la data adoptării.

Dacă sînt întrebări pe acest subiect? Dacă nu sînt întrebări, încheiem dezbaterile la acest proiect de hotărîre și vom trece foarte curînd la procedura de vot.

Iar în continuare, un alt proiect de hotărîre vi-l propun pentru examinare foarte rapid, ca să le punem după aia pe ambele împreună la vot. Este...

Între timp, dragi colegi, vă propun pentru examinare și dezbateri **proiectul de Hotărîre privind numirea unor membri în Consiliul de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.**

Vreau să vă aduc la cunoștință că, potrivit Legii cu privire la garantarea depozitelor în sistemul bancar, cîteva instituții în stat își prezintă sau își fac propuneri pentru a fi nominalizate acele persoane în Consiliul de

administrație al Fondului de garantare și astfel acele instituții, mă refer aici la Banca Națională, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, și dacă nu greșesc, Ministerul Finanțelor sau Ministerul Economiei, dacă nu l-am numit, au propus următoarele persoane: Eugenia Bușmachi, Ion Burlea, Nadejda Cornețel și Victor Ermurachi.

Îl rog frumos pe domnul Zagorodnîi să prezentați raportul Comisiei juridice, numiri și imunități.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 13 din 6 februarie 2019, Hotărîre privind numirea unor membri ai Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, și comunică următoarele.

Conform articolului 24 din Legea nr. 575/2003 privind garantarea depozitelor în sistemul bancar, Consiliul de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar este compus din 5 membri propuși de Asociația Băncilor din Moldova, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei și Ministerul Economiei și Infrastructurii.

În conformitate cu articolul 24 alineatul (4) din legea menționată, înainte de a începe exercitarea funcțiilor, membrii Consiliului de administrație sînt aprobați de Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului, prin majoritatea simplă de voturi raportată la numărul total de deputați.

Avînd în vedere vacanța mandatelor a 4 membri ai Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, proiectul de hotărîre propune numirea domnilor Victor Ermurachi, Ion Burlea, Eugenia Bușmachi și Nadejda Cornețel în calitate de membri ai Consiliului pe un termen de 7 ani.

În rezultatul examinării, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, au decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr. 13 din 6 februarie 2019.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Întrebări nu-s.

Luați loc, vă rog.

În continuare...

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze. Dacă sînt întrebări în adresa candidaților, vă rog frumos.

Domnule Reidman,

Poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Я хотел бы спросить у кандидатов, а какой размер, какой объём этого фонда, и сколько там в Consiliul de administrație людей сидит?

Domnul Andrian Candu:

Dumneavoastră pe cine vreți să întrebați?

Domnul Oleg Reidman:

Кто из них может ответить?

Domnul Andrian Candu:

Pe cine vreți să întrebați?

Domnul Oleg Reidman:

Любому... любому кандидату.

Domnul Andrian Candu:

Dumneavoastră trebuie să spuneți pe cine vreți. Cine vrea să răspundă la întrebare, atunci așa o să întrebăm.

Vă rugăm frumos, doamnă Cornețel.

Poftiți.

Vă rugăm frumos, microfonul nr. 2 din rîndul al doilea.

Porniți, tehnicienii, microfoanele din rîndul al doilea.

Celălalt microfon, nr. 2.

Doamna Nadejda Cornețel – *candidat la funcția de membru al Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar:*

Bună ziua.

(Nadejda Cornețel).

Deci Fondul de garantare are, conform legii, 5 membri. Acum este doar un membru activ și 4 rămîne să fie votați.

La moment, Fondul dispune de 573 milioane de lei.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Reidman,

Vă rog frumos.

Poftiți.

Da. Vă mulțumim frumos.

Dacă nu mai sînt alte întrebări atît în adresa candidaților, cît și a Comisiei juridice, numiri și imunități, atunci, dragi colegi, vă propun să încheiem dezbaterile la proiectul nr. 13 din 6 februarie 2019, proiectul de Hotărîre privind numirea unor membri în Consiliul de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

Și să trecem la procedura de vot.

Vreau să vă atrag atenția că, potrivit legii, articolul 24 alineatul (4), aceștia sînt numiți prin majoritatea simplă de voturi.

Oricum, vă rugăm frumos toți deputații să treacă la locurile lor și să fie gata să...

Da, mi s-a atras atenția că, într-adevăr, legea puțin e formulată mai straniu, dar... e simplu... majoritatea simplă de voturi raportată la numărul total de deputați, ceea ce, într-un fel, ar fi majoritatea absolută.

De aceea rog frumos, dragi colegi, să vă așezați la locurile voastre pentru ca numărătorii să vă poată număra.

Puteți să vă așezați?

Cine este pentru a adopta proiectul de Hotărîre privind numirea unor membri ai Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, fiind vorba de Eugenia Bușmachi, Ion Burlea, Nadejda Cornețel și Victor Ermurachi, proiectul de Hotărîre nr. 13 din 6 februarie 2019, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă rugăm frumos, numărătorii, să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 33.

– 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 51 de voturi, astfel, proiectul de Hotărîre privind numirea unor membri în Consiliul de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, proiectul nr. 13 din 6 februarie 2019 a fost votat și adoptat.

Vă mulțumim frumos.

Și vă felicitam.

Vă dorim succese și realizări frumoase în activitatea pe care urmează s-o desfășurați.

Vă mulțumim.

Și aplauze pentru noii membri ai Consiliului de administrație.
(Aplauze.)

Dragi colegi,

Vă propun următorul subiect pe ordinea de zi, **proiectul de Hotărîre privind suspendarea activității în funcția de membru al Curții de Conturi**, subiectul nr. 8 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 10 din 1 februarie 2019**.

Este vorba de Tatiana Cunețchi.

Și-l rugăm frumos pe domnul Zagorodnîi să ne prezinte acest proiect de hotărîre.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr. 10 din 1 februarie 2019 privind suspendarea activității în funcția de membru al Curții de Conturi și comunică următoarele.

Proiectul de hotărîre supus examinării propune aprobarea de către Parlament a suspendării activității în funcția de membru al Curții de Conturi pe perioada electorală a doamnei Cunețchi Tatiana, în legătură cu înregistrarea sa în calitate de candidat pentru ocuparea unei funcții electivă, conform cererii depuse.

În conformitate cu articolul 20 alineatele (3) și (5) din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, activitatea membrului Curții de Conturi se suspendă în cazul înregistrării în calitate de candidat pentru ocuparea unei funcții electivă. Suspendarea mandatului membrului Curții de Conturi se dispune prin hotărîre a Parlamentului, adoptată cu votul majorității deputaților aleși.

Comisia juridică, numiri și imunități menționează că Parlamentului Republicii Moldova i-a fost adresată solicitarea privind suspendarea activității doamnei Cunețchi Tatiana, prin demersul Președintelui Curții de Conturi, domnului Veaceslav Untila. Astfel, urmează ca Parlamentul să dispună suspendarea în conformitate cu prevederile stabilite de lege.

În rezultatul examinării, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, au decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr. 10 din 1 februarie 2019.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt alte întrebări.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul de Hotărîre privind suspendarea activității din funcția de membru al Curții de Conturi a doamnei Tatiana Cunețchi, proiectul nr. 10 din 1 februarie 2019.

Și să trecem la procedura de vot.

Rog colegii să ia locul pentru a supune votului.

Iar numărătorii să fie gata pentru a da rezultatul votului.

Cine este pentru a adopta proiectul de Hotărîre privind suspendarea activității în funcția de membru al Curții de Conturi a doamnei Tatiana Cunețchi, proiectul nr. 10 din 1 februarie 2019, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 34.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 3,

Încă o dată, vă rugăm frumos.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Cu 52 de voturi, proiectul de Hotărîre privind suspendarea activității în funcția de membru al Curții de Conturi, proiectul nr. 10 din 1 februarie 2019, a fost astfel adoptat.

În continuare, dragi colegi, vă propun pentru examinare și dezbateră subiectul nr. 2 de pe ordinea de zi, **proiectul de Hotărîre privind aprobarea structurii organizatorice și efectivului-limită de personal ale Consiliului Concurenței, proiectul nr. 3 din 22 ianuarie 2019.**

Prezintă proiectul domnul Ștefan Creangă.

Vă rugăm frumos, la tribuna principală.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Cu permisiunea dumneavoastră, o să prezint și raportul, și proiectul de hotărâre, ca și inițiativă legislativă.

Onorat Plen,

Proiectul în cauză este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către umila mea persoană și prevede aprobarea structurii organizatorice noi a Consiliului Concurenței și efectivului-limită de personal al autorității în număr de 130 de persoane.

Vreau să aduc la cunoștință că inițiativa legislativă a fost elaborată în baza propunerii Președintelui Plenului Consiliului Concurenței care, prin scrisoarea nr. 13/01-76 din 18.01.2019, a fost remis în adresa Parlamentului proiectul de hotărâre aprobat de Plenul Consiliului Concurenței prin Hotărârea nr. 01 din 18.01.2019. Acțiunile menționate corespund cu articolul 36 alineatul (2) din Legea concurenței nr. 183/2012, care prevede că structura organizatorică și efectivul-limită de personal ale Consiliului Concurenței se aprobă de către Parlament, la propunerea motivată a președintelui Consiliului. Articolul menționat a fost expus în varianta actuală prin Legea nr. 172 din 27.07.2018 și a substituit aprobarea statelor de personal prin aprobarea de către Parlament a structurii organizatorice.

Comisia scoate în evidență că numărul-limită de personal se propune a fi micșorat cu 2 unități față de numărul stabilit actualmente prin Hotărârea Parlamentului nr. 278 din 21.11.2013, care se propune spre abrogare.

Totodată, proiectul propus nu implică majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare și se încadrează în limitele bugetului Consiliului Concurenței, aprobat prin Legea bugetului de stat din 2019. De asemenea, proiectul nu are vreun impact suplimentar asupra activității de antreprenariat și menține neschimbat numărul și denumirile subdiviziunilor structurale cu atribuții de bază ale Consiliului Concurenței.

Obiecția Direcției generale juridice privind denumirea corectă a Hotărârii Parlamentului nr. 278 a fost luată în vedere în procesul redactării proiectului. Proiectul redactat este parte componentă a raportului comisiei.

Urmare a examinării, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Hotărâre a Parlamentului privind aprobarea structurii organizatorice și efectivului-limită de personal ale Consiliului Concurenței.

În calitate de autor al acestui proiect de lege și în calitate de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, solicit susținerea acestui proiect de hotărâre.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Dacă sînt întrebări?

Vă rugăm frumos, domnule președinte Voronin, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Acest consiliu se numea puțin altfel. Noi l-am creat, l-am format pentru prima dată în 2005. În statele lui erau 12 colaboratori.

Astăzi ați ajuns la 130. Cu ce ocazie?

Eu știu că nu mata o să răspunzi la întrebarea aceasta, dar asta-i întrebare și pentru domnul Candu, și pentru domnul Filip, și pentru toți cei care azi guvernează țara. De la 12 la 130.

Domnule Candu,

... De ce vă trebuie vouă birocrația aceasta s-o nașteți, s-o...?

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Voronin,

Dacă m-ați întrebat pe mine...

Domnul Vladimir Voronin:

Aici comisii peste comisii, agenție peste agenție, concurență peste concurență, toți salarii, toți mită, toți fură, toți se îmbogățesc. Cînd o să fie regulă în Moldova cu așa birocrație? De ce trebuie 130 de oameni?

Noi l-am creat cu 12 oameni și era... „справлялись полностью”.

Ce faceți voi „вообще”? Vă dați seama? Conduceți sau ce faceți? Sau cum merge afară anotimpul, așa și voi procedați.

Eu n-am idee. Ce fac 130 de oameni?

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dacă v-ați adresat mie, vă dau răspuns cu mare plăcere.

De la momentul în care a fost creat acest consiliu pînă la ora actuală au fost aprobate mai multe legi și acest consiliu are în competența sa noi atribuții, deoarece au apărut legi precum este, de exemplu, ajutorul de stat și multe altele. Și, respectiv, competențe noi și noi, și noi, care vin să consolideze tot ceea ce înseamnă atît lupta antimonopol, și tot ceea ce înseamnă Consiliul Concurenței. Deci s-a schimbat complet legislația, structura și competențele unei astfel de instituții.

Dacă aveți întrebări în adresa autorilor, vă rog frumos, domnule președinte Voronin, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Precizare și propunere. Scoateți din ordinea de zi că nu arde nimic astăzi cu acest Consiliu al Concurenței. Și permiteți-ne nouă să formăm noi această organigramă.

Noi știm cum se face organigrama: se iau în calcul toate atribuțiile ceea ce ați vorbit numai ce dumneavoastră și pe baza acestor atribuții se calculează timpul care trebuie un colaborator, un agent să exercite una sau altă obligațiune și atunci se formează guvernarea.

Tot așa voi, dumneavoastră, cum doriți, majoritatea, toți care sînteți azi la guvernare... ați întors „cu fundul în sus” tot Guvernul.

Măi, dă-te într-o parte că eu vorbesc cu Președintele Parlamentului. Alo!

Ați întors „cu fundul în sus”... Guvernul, toate celelalte. Scoateți de pe ordinea de zi și dați-ne nouă să vă facem noi vouă măcar o organigramă. Și o să vedeți că o să reușească să facă ceea ce trebuie 15, cel mult 17 oameni, dar nu 130.

N-ascultă Candu, pentru că... „до лампочки”... nu-s banii lui și așa mai departe.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Creangă,

Dumneavoastră sînteți autor. Vreți să răspundeți ceva?

Domnul Ștefan Creangă:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În primul rînd, onorat Plen, trebuie să vă aduc la cunoștință că trebuie să conștientizăm niște adevăruri ori că economia de piață se bazează pe două lucruri foarte importante.

Primul este proprietatea.

Și doi este concurența.

Ori, dacă noi vom avea un organ de supraveghere a concurenței slab, noi nu vom reuși să dezvoltăm economia.

Doi. Acest proiect de hotărîre prevede în diminuare structura organizatorică a Consiliului Concurenței.

Trei. Dacă prima dată cînd a fost aprobată structura organizatorică în 2013, atunci a fost ridicată la 132 de angajați. Respectiv, atribuțiile care sînt date... către această instituție cu supravegherea tot ceea ce înseamnă domeniul economic, inclusiv anul acesta am dat și supravegherea pe mass-media pe concurență, respectiv urmează să întărim capacitățile acestei instituții.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte întrebări. (*Gălăgie în sală.*)

Iată de ce, încheiem dezbaterile la proiectul de Hotărîre privind aprobarea structurii organizatorice și efectivului-limită de personal ale Consiliului Concurenței.

Vă mulțumim frumos, domnule Creangă.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 3 din 22 ianuarie 2019. Și îl supunem votului.

Dragi colegi,

Cine este pentru adoptarea proiectului de Hotărîre cu numărul de înregistrare 3 din 22 ianuarie 2019, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea proiectului de hotărîre.

Vă mulțumesc foarte mult.

Dragi colegi,

Sînt două chestiuni care presupun luarea unei pauze de maximum 15 minute. Și anume am să rog Comisia juridică, numiri și imunități să se convoace pentru a face raport, a pregăti raportul la proiectul nr. 16 din 7 februarie 2019, care a fost introdus pe ordinea de zi, legat de directorul general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Și rog frumos membrii Biroului permanent, la fel, să ne convocăm două-trei minute aici pentru a aproba un proiect de hotărîre legat de comisii.

15 minute pauză pînă la 13.20.

Vă mulțumesc frumos.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, numărătorii, să ne dați prezența în sală.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 3.

Sectorul nr. 2 – 30.

– 17.

Domnul Andrian Candu:

Pe moment nu avem cvorum.

Mai așteptăm puțin totuși deputații noștri să se așeze la locurile lor, fiindcă numărătorii trebuie să vă numere.

Colegii au obosit. Totuși, 3 ore de lucru e epuizare.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 32.

Domnul Andrian Candu:

Mai exact, încă o dată.

N u m ă r ă t o r i i:

– 32.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 18.

Domnul Andrian Candu:

Avem cvorum. Sînt 53 de deputați în sală, putem continua.

Dragi colegi,

Ședința Biroului permanent a avut loc și a aprobat o decizie pentru a propune plenului Parlamentului o Hotărîre a Parlamentului cu privire la modificarea unei hotărîri a Parlamentului, cer scuze pentru repetări, ce ține de componența nominală a comisiilor permanente, luînd în considerare că de astăzi sînt colegi noi în plenul Parlamentului, în Parlament în general.

Și iată de ce se propune introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 15 din 7 februarie 2019 ce ține de modificări în componența nominală a unor comisii.

Dacă sînteți pentru introducerea acestui subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Cine este pentru?

Vă mulțumesc foarte mult.

Propunerea Biroului permanent a fost susținută.

Rugăm frumos Secretariatul Parlamentului să repartizeze tuturor deputaților proiectul Hotărîrii cu nr. 15, număr de înregistrare, din 7 februarie 2019.

Dragi colegi,

Revenim la subiectul legat de numirea în funcția de director general al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, proiectul nr. 16 din 7 februarie 2019.

Și-l rugăm frumos pe domnul Zagorodnîi, din partea Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr. 16 din 7 februarie 2019 privind investirea în funcția de director general al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, inițiativă legislativă a Președintelui Parlamentului Republicii Moldova, deputatul Andrian Candu, și comunică următoarele.

Prin proiectul de hotărîre se propune investirea domnului Veaceslav Untila în funcția de director general al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

În conformitate cu articolul 10 alineatul (11) din Legea cu privire la energetică nr. 174/2017, Parlamentul, la propunerea Președintelui Parlamentului, investeste în funcția de director general unul din directorii Consiliului de administrație aflați în exercițiu sau selectați prin concursul respectiv, ținînd cont de experiența acestora în sectoarele reglementate de Agenție și funcția de conducere.

În cadrul examinării, deputatul Igor Vremea a înaintat următorul amendament, care a fost acceptat.

Proiectul de hotărîre se completează cu un articol 1 nou cu următorul conținut.

„Articolul 1. – Se eliberează din funcția de director general al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică domnul Tudor Copaci.”

Articolele următoare din proiect se vor renumera corespunzător.

În rezultatul examinării proiectului de hotărîre, membrii Comisiei juridice, numiri și imunități au decis, cu majoritatea voturilor, să propună Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr. 16 din 7 februarie 2019.

Vă mulțumesc

Domnul Andrian Candu:

Nu sînt întrebări în adresa Comisiei juridice, numiri și imunități.

Vă mulțumim foarte mult și pentru precizări.

Și în calitate de autor, confirm că accept acest amendament, bineînțeles, pentru a avea claritate în tot ceea ce ține de relațiile fostului director general și noului director general, cum și în privința termenelor.

Vă mulțumim frumos.

Vă mulțumesc frumos că ați clarificat acest lucru în comisie.

Și dacă nu sînt alte întrebări sau propuneri, vă propun, dragi colegi, să încheiem dezbaterile la proiectul nr. 16 din 7 februarie 2019 și să trecem la procedura de vot.

Am să rog colegii numărători să fiți foarte atenți, deoarece se cere majoritatea absolută la aprobarea acestei decizii.

Și să trecem la procedura de vot.

Dragi colegi,

Cine este pentru a adopta proiectul de Hotărîre cu numărul de înregistrare 16 din 7 februarie 2019 ce ține de numirea în funcția de director general al, bineînțeles, Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, fiind vorba de Veaceslav Untila, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii, vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 34.

– 18.

Domnul Andrian Candu:

Cu 56 de voturi, proiectul de Hotărîre nr. 16 din 7 februarie 2019 a fost adoptat și, bineînțeles, în acest caz domnul Veaceslav Untila este numit în calitate de director general al Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Vă felicităm. *(Aplauze.)*

Succese și realizări frumoase în activitatea pe care o s-o desfășurați.

Dragi colegi,

Cu permisiunea dumneavoastră, vă propun să examinăm următorul subiect de pe ordinea de zi, subiectul nr. 3 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege cu privire la acordarea suportului unic beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat, proiectul nr. 4 din 29 ianuarie 2019.**

Prezintă acest proiect de lege doamna Valentina Rotaru.

Vă rugăm frumos.

Vă invităm la tribuna principală.

Doamna Valentina Rotaru:

Mult stimată domnule Președinte,

Onorat Plen,

Dragi colegi,

Vă prezint proiectul de Lege cu privire la acordarea suportului unic beneficiarilor de pensii și alocații de stat nr. 4 din 29 ianuarie 2019, la care am consemnat ca autor.

Proiectul de lege a fost conceput în continuarea inițiativei Partidului Democrat din Moldova, prin care la sfârșitul anului 2018 a fost acordată suma de 600 de lei ca suport unic pentru beneficiarii de pensii și alocații sociale de stat stabilite în sistemul public de pensii al căror quantum nu depășește 2000 de lei.

Din cele percepute, pot afirma că această inițiativă a avut susținere în rîndul populației și este una foarte binevenită. Ne propunem ca prin prevederile proiectului dat să oferim acest suport de 600 de lei pentru beneficiarii de pensii pentru limită de vîrstă, pensii de dizabilitate, pensii de urmaș, pensii pentru vechime în muncă, pensii ale unor categorii de angajați din aviația civică, pensii pentru funcționarii publici, pensii pentru unele categorii de angajați în domeniul culturii, pensii militarilor în termen și membrilor familiilor lor, pensii participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, pensii... din rîndurile structurilor de forță, precum și altor alocații sociale de stat al căror quantum nu va depăși la 1 aprilie 2019 suma de 2000 de lei.

Ne propunem ca această sumă să fie alocată beneficiarilor către sărbătorile de Paști. Astfel, de acest suport, conform datelor statistice, vor beneficia peste 600 mii de persoane, inclusiv 421 mii 981 de beneficiari de pensii pentru limită de vîrstă, 140... 114 mii 40 beneficiari de pensii de dizabilitate, 100... 11 mii 697 beneficiari de pensii de urmaș, 584 beneficiari de pensii militarilor în termen și membrilor familiilor, iar 61 de mii de beneficiari de alocații sociale de stat.

Pentru implementarea prevederilor proiectului de lege sînt necesare mijloace financiare în valoare de 360 milioane de lei, care vor fi acoperite din contul transferurilor de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat.

În acest context, pentru adoptarea proiectului propus este necesar și avizul Guvernului.

Țin să menționez că în comisie astăzi au fost vociferate unele propuneri de către colegul nostru Valerian Bejan, care a propus majorarea cuantumului alocației unice de la 600 la 1000 de lei.

Toate propunerile le vom consulta cu Guvernul și se va ține cont de aceasta la examinarea în lectura a doua a acestui proiect de către Comisia protecție socială, sănătate și familie în componență nouă.

Onorat Plen,

Rog susținerea proiectului de lege.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Dacă sînt întrebări în adresa autorilor, vă rog frumos.

Și prima intervenție – din partea domnului Boțan.

Poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc frumos.

Deja ați menționat că acest proiect de lege va intra în vigoare după ce va fi adoptat în lectura a doua. Și este evident că acest proiect are un iz electoral.

Noi considerăm că cetățenii merită mai mult. Și vă rog s-o luați în calitate de amendament: propunem în loc de 600 de lei să majorați această sumă la 1200 de lei.

Vă mulțumesc.

Doamna Valentina Rotaru:

Am înțeles propunerea dumneavoastră. Asta spuneam că cu această propunere a venit și colegul nostru în Comisia protecție socială, sănătate și familie. Pentru asta... pentru a doua lectură va examina Guvernul și noua componență va adopta această... dacă va fi acea sumă posibilă de a fi majorată la 1000.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnul Boțan...

Doamna Valentina Rotaru:

Ce ține de electorală, mă rog, asta e, deci Partidul Democrat își propune să fie și a fost totdeauna alături de oameni și pînă la electorală, și în timpul electoralei, și după electorală exact o să rămînă alături de oameni.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Boțan,

Dacă aveți a doua întrebare sau precizare, vă rog frumos.

Domnul Roman Boțan:

Precizare. Bineînțeles că la acest proiect eu, de exemplu, n-am găsit avizul Guvernului, nu știu dacă l-a avizat pozitiv sau negativ.

Vreau să examinați în lectura a doua amendamentul Frațiunii Partidului Liberal ca cifra de „600 de lei” să fie substituită cu cifra de „1200 de lei”. Să nu vă zgîrciți, fiindcă cetățenii merită mai mult.

Iar referitor la ce-ați spus că ați fost aproape de oameni, duceți țara în dictatură cu niște promisiuni pe care nu le puteți realiza. De aceea vreau să îndemn să fim corecți în acest sens.

Vă mulțumesc.

Doamna Valentina Rotaru:

Corect, 600 este cu tentă electorală, 1000 nu-i cu tentă electorală.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Reidman,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Спасибо.

Мы, конечно, сейчас здесь открыли соревнование «кто больше», но всякое соревнование должно иметь определенные правила.

Вы говорите, что эти средства, 360 миллионов лей, покрыты из трансфертов государственного бюджета. Предусмотрены или будут покрыты из средств государственного бюджета?

Doamna Valentina Rotaru:

Vor fi acoperite din bugetul de stat...

Domnul Oleg Reidman:

Vor fi acoperite, da, из средств государственного бюджета?

Так этот закон – некомплектный. А где поправки в государственный бюджет относительно увеличения трансфертов, и из каких источников? За счет увеличения дефицита государственного бюджета или еще чего-то, или за счет того, чтобы перейти в долг государственный?

Doamna Valentina Rotaru:

Stimate domnule deputat Reidman,

Noi sîntem în prima lectură, dezbatem acest proiect în prima lectură. Guvernul o să vină cu aviz și, pentru a doua lectură, o să ni se aducă și acele argumente de unde se vor găsi acești bani. Ori noi în ultima perioadă am comunicat că creșterile la bugetul de stat au avut loc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Reidman,

Precizare, vă rog frumos.

Domnul Oleg Reidman:

Пока у нас, я так понимаю, пока у нас нет авиза Guvernului на этот счет?

Doamna Valentina Rotaru:

Da, corect, am și raportat.

Domnul Oleg Reidman:

Так нет пока авиза Guvernului?

Значит, мы предполагаем, что Guvernul эти деньги найдет, но у нас параметры государственного бюджета, в том числе и трансферты в бюджет социального страхования, они определены уже... они уже определены.

За счет каких средств мы... за счет каких источников мы будем это делать?

Я понимаю, конечно, желание сегодня пообещать, но комплект должен быть, в том числе и корректировка государственного бюджета. Иначе это... должен быть закон о внесении изменений в некоторые законодательные акты... сюда, сюда и сюда. Иначе это без... как говорится, без рук, мы бегаем без правил.

Doamna Valentina Rotaru:

Domnule deputat Reidman,

Aveți perfectă dreptate la ceea ce v-ați referit. Și de aceea spuneam că toate acele politici întreprinse de Guvernul Filip, plus acele... inițiative legislative pe care le-am votat aici, în Guvern, iată toate reformele acestea aduc... fac ca bugetul să crească și vor fi aceste acoperiri despre care vorbim noi acum de acel ajutor unic pentru cetățenii noștri, cei care constituie mai mult de 600 de mii de oameni.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rugăm frumos, ultima precizare.

Domnul Oleg Reidman:

Ultima precizare. Вы, конечно, правы, когда ссылаетесь на политики Правительства. Но политики имеют своим резултатом долгосрочные и постоянно действующие условия и меры. Вот эта вот compensația unică не является резултатом политики, а является презлекторальным шагом таким, который нарушает весь... ну, всю линию государственных финансов.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumim frumos.

Госпожа докладчик!

Демократы так спешили с выборной подачкой перед Новым годом, что... я имею в виду предыдущие 600 лей... что не приняли во внимание людей с ограниченными возможностями, в первую очередь детей с ограниченными возможностями, и потом пришлось после Нового года им догонять.

Я думаю, что со второй подачкой вы их уже во внимание принимаете, да?

Doamna Valentina Rotaru:

Deci am spus despre toate cele categorii, care vor fi incluși.

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă,

Numai puțin, doamnă Rotaru, vă rog frumos.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rugăm frumos să nu aveți astfel de exprimări în plenul Parlamentului, fiindcă nu ține deloc de relația cu cetățenii Republicii Moldova anume astfel de exprimări.

Vă mulțumim frumos.

Doamnă Rotaru,

Vă rugăm frumos, răspundeți.

Doamna Valentina Rotaru:

Nu de aceea că cineva se grăbește. Uneori mai sînt și scăpări. Noi toți tindem spre perfecțiune și iată acesta este un exemplu.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Elena Bodnarenco:

Да. Вы не ответили... в этом законопроекте предусмотрены выплаты и детям с ограниченными возможностями?

Doamna Valentina Rotaru:

Da, toate categoriile despre care v-ați referit dumneavoastră care în celălalt... undeva a fost scăpat, toate sînt cuprinse în acest proiect.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog frumos, precizare.

Doamna Elena Bodnarenco:

Прежде чем перейти ко второму вопросу... Вы назвали мою фамилию, господин Канду, поэтому у меня есть реплика для вас. Atitudine în fața poporului – это тогда, когда на его плечи не перекладывается возврат украденного миллиарда.

В прошлом году 16 тысяч лей заплатил каждый гражданин Республики Молдова. А 16 тысяч разделить на 12 месяцев – получается 1100 лей в месяц мог бы получить каждый в виде зарплаты, пенсии, социального пособия, стипендии и так далее.

А вы даете по 600 лей один раз, и только некоторым.

Второй мой вопрос. Скажите, пожалуйста, тот, кто получает пенсию или другой доход 1999 леев, он получит 600 лей, да? Правильно я понимаю?

Doamna Valentina Rotaru:

Pînă la 2000.

Doamna Elena Bodnarenco:

Да. А тот, кто получит 2001 лей, не получит доход?

Doamna Valentina Rotaru:

Urmează indexarea ulterioară care o să satisfacă și această categorie de oameni.

Doamna Elena Bodnarencu:

Индексация будет для всех, а вот здесь вот, с этими 600 леев, зачем вы делите людей? Один лей разницы – и разница уже в 600 леев, ведь потребности у людей такие же, и доходы почти такие же.

Doamna Valentina Rotaru:

Eu cred că din această categorie despre care spuneți dumneavoastră cu un leu diferență, probabil sînt zero întreg și zero nu știu cîte mii procente.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Nu mai sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Rotaru.

Doamna Valentina Rotaru:

Mulțumesc mult.

Domnul Andrian Candu:

Și în continuare, o invităm la tribuna principală pe doamna Stratan, care din numele Comisiei protecție socială, sănătate și familie va prezenta raportul comisiei.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia protecția socială, sănătate și familie a examinat în cadrul ședinței proiectul de Lege cu privire la acordarea suportului unic beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat, autori deputații: Sergiu Sîrbu, Valentina Stratan și Valentina Rotaru.

În urma discuțiilor purtate pe marginea proiectului de lege vizat, membrii comisiei comunică următoarele.

Potrivit autorilor, scopul proiectului constă în acordarea unui suport unic în valoare de 600 de lei beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat stabilite în sistemul public de pensii pînă în data de 1 aprilie 2019, al cărui cuantum nu depășește 2000 de lei.

Pentru implementarea prevederilor proiectului de lege sînt necesare cheltuieli suplimentare în sumă de 360 milioane de lei care vor fi acoperite din fondul transferurilor de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat.

În comisie au parvenit avizele Direcției generale juridice, Comisiei economie, buget și finanțe, care propun examinarea proiectului de lege în condițiile avizului pozitiv al Guvernului. Astfel, membrii comisiei vor

examina în lectura a doua proiectul ținând cont de propunerile și amendamentele ce vor fi înaintate, dar și de avizul Guvernului.

Cu votul unanim al membrilor comisiei prezente în ședință, se propune plenului Parlamentului aprobarea în primă lectură a proiectului discutat.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Filimon,

Vă rugăm frumos, întrebări în adresa comisiei.

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Ivan Filimon:

Domnule Președinte al Parlamentului.

Doamnă președinte al comisiei,

Permiteți-mi așa o întrebare. Desigur, inițiativa pe care ați prezentat-o dumneavoastră este nobilă, intuiesc că nu este deputat în Parlament și cei care vor veni să nu sprijine o astfel de inițiativă de susținere a păturilor vulnerabile ale societății. Dar permiteți-mi să vă pun așa o întrebare: Parlamentul va fi ales pe data de 24 februarie, pînă ce va fi componența viitorului Parlament vor mai trece acolo cîteva săptămîni, poate chiar și luni. Eu am înțeles că este o inițiativă și asta mai mult către domnul președinte Candu, Paștele va cădea anul acesta cred că undeva în aprilie-mai, dacă nu se va reuși, Parlamentul viitor acele 600 de lei care sînt promise pentru persoanele care sînt cu pensii mai mici de 2000 de lei, ce va fi către acel care a ieșit cu inițiativa legislativă și nu ... Fiindcă va fi nevoie de a face toate modificările în Parlament în lectura a doua, se va izbuti, nu se va izbuti, dar fără de pasul acesta fiți siguri că nu se va da nici un leu din caznaua statului. Și atunci cum rămîne cu acel punct nobil cu care dumneavoastră ați ieșit, domnule Președinte al Parlamentului?

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Stimate domnule Filimon,

Dumneavoastră ați menționat foarte bine, chiar la început ați spus că o astfel de inițiativă nu poate să nu fie susținută de cei care sînt în Parlament. Lucrul acesta este perfect adevărat și pentru viitorul Parlament. Eu nu cred că ... Indiferent de componența și de culoarea viitorului Parlament, nu cred că colegii noștri din viitorul Parlament nu vor susține această inițiativă.

Partidul Democrat, care va fi învingător în alegeri, va fi în Parlamentul viitor și va promova în lectura a doua acest proiect de lege și va avea susținerea altor colegi din alte partide.

Da, vă rugăm frumos, domnule Filimon, poftiți.

Domnul Ivan Filimon:

Corect ați spus dumneavoastră și nu pot să nu fiu solidar pe deplin, doar este criteriul de timp, se va izbuti sau nu? Fiindcă nu veți putea dumneavoastră, știți, ca președintele de sovhoz, de colhoz să spuneți că astăzi să dați. Așa ceva nu va fi, va fi nevoie de votat în Parlament în a doua lectură, este timp ca Guvernul să vină respectiv cu toate procedurile legale. Adică este vorba ca să nu fie că amăgiți electoratul. Iată eu asta mai mult vă spun întrebarea dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Calculule noastre din punct de vedere al timpului arată că se va reuși, deoarece noul Parlament în mod obligatoriu trebuie să fie întrunit în 30 de zile și, respectiv, imediat după întrunirea primului ... în prima ședință a Parlamentului se va trece inclusiv la celelalte proceduri, în așa fel încât să se reușească să se voteze în lectura a doua pînă la sărbătorile de Paști.

Domnule președinte Ghimpu,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu am o întrebare către doamna autor, dar înainte de aceasta vreau să spun că mai bine ar fi fost nu doar anul acesta 600 de lei, dar în fiecare an și rotunjit – 1000 de lei în fiecare an înainte de sărbătorile de Paști, atunci eu aș înțelege că PD-ul se gîndește la oameni, dar așa e populist, e campanie electorală.

Și întrebarea mea. Doar toată lumea înțelege că numai în votarea în a doua lectură putem vorbi de alocarea acestor 600 de lei, de ce ați ieșit azi dacă știți că nu se poate de votat în lectura a doua? Pentru ce? Doar asta e cum ai scrie cu penița pe apă, înțelegeți dumneavoastră? De ce ați ieșit cu proiectul acesta dacă știți că nu-i vot în lectura a doua? Adică numai lumea să audă și pe urmă cînd o să vină să întrebe: dar unde-i banul? Dar nu-i banul, dar e politică, dar e campanie electorală. Zău că îmi pare rău. Eu sînt pentru și trei mii, dar votat în două lecturi, dar nu doar în prima lectură, ceea ce înseamnă, cum am zis, cu penița scris pe apă.

Doamna Valentina Stratan:

Domnule președinte,

Sigur că este dreptul dumneavoastră să interpretați anume așa cum ați interpretat, dar țin să vă amintesc că înainte de Anul Nou noi am plătit fiecărui beneficiar sau pensionar care a avut o pensie mai mică de două mii de lei, inclusiv ulterior am adoptat pentru cei 61 de mii de beneficiari de alocații sociale. Am plătit 600 de lei pentru cei care au avut o pensie mai mică de două mii de lei și pentru toți beneficiarii de alocații sociale.

Atunci mulți ne spuneau ca să instituim în lege ca în fiecare an înainte de Anul Nou să asigurăm populația că vom continua cu acordarea unui

asemenea suport unic. Iată că noi nu am așteptat Noul An, dar am continuat... Da, generoși, pentru că am analizat foarte bine veniturile la bugetul de stat și colega mea v-a menționat unele din acele acțiuni pe care le-am întreprins și care ne-au asigurat în trei ani o creștere la bugetul de stat de 14 miliarde de lei. Și doar pentru luna ianuarie avem o creștere deja în comparație cu ianuarie 2018 de peste 130 milioane de lei. Deci ne estimăm posibilitățile, veniturile, măsurile întreprinse, gestionarea corectă a banilor publici și administrării țării.

Și domnul Președinte Candu v-a spus, sînt sigură că Partidul Democrat va fi la guvernare și își va asuma angajamentele luate.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Ghimpu,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Doamnă Stratan,

Eu v-am întrebat, de ce faceți lucrul acesta dacă nu-i lectura a doua și alocația nu-i alocație? Că ați dat bani, slavă Domnului, dar ați uitat să spuneți un lucru, că astăzi Republica Moldova are datorii de 52 de miliarde, ceea ce face un buget pe un an întreg. Asta trebuie să spuneți, că pe lîngă 500 care dați ați adăugat 52 de miliarde datorii. Așa că nu bucurați oamenii cu asta.

Dar vă întreb, dacă era lectura a doua, era bine, dar nu-i lectura a doua. Asta am în vedere.

Doamna Valentina Stratan:

Nu este pentru prima dată cînd adoptăm proiecte de legi care nu se votează în două lecturi în aceeași zi, în aceeași săptămînă sau chiar în aceeași lună.

Avem un concept foarte clar al acestui proiect de lege care vine să îmbunătățească situația oamenilor cu venituri mici și sîntem cei care demonstrăm continuitatea tuturor politicilor pe care le-am adoptat.

Și nu mai vreau să repet, pentru că doamna Rotaru a menționat aici multe. Dar dacă vreți să... și îmi permiteți să vă amintesc și de reforma sistemului de pensii public care a adus beneficii pensionarilor care se pensionează și devalorizarea cu 300 de mii pentru 301 mii de pensionari, și majorarea cu 10% pentru cei care au avut o pensie mai mică de 1589 de lei, și recalcularea, și examinarea de la 1 ianuarie pentru pensionarii care au continuat să muncească după ieșirea la pensie, și avem deja la moment 3059 de cereri depuse pentru cei care au continuat să muncească mai mult de 15 ani, dar vom merge în continuare în jos și oferirea a celor 600 de lei pentru beneficiarii cu pensie mai mică de 2000 de lei.

Și avem în continuare politici. Să știți că pe masa ministerelor de resort avem multe politici care-și așteaptă aprobarea în Guvern și venirea în Parlament.

Și sînt sigură că viitorul Parlament se va pătrunde de responsabilitate în fața cetățenilor, îndeosebi față de cei care au venituri mici și prea puțin s-a făcut pe parcursul anilor și ne-am limitat doar la indexarea pensiilor la 1 aprilie pentru ei.

Domnul Andrian Candu:

Ultima precizare, domnule președinte Ghimpu.

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Dacă sînteți atît de generoși, haideți să dăm măcar cel puțin 2000 de lei.

Sînteți de acord?

Doamna Valentina Stratan:

Domnule președinte,

Toate amendamentele, am menționat și în raport, și domnului coleg Bejan, toate amendamentele vor fi analizate nu doar de comisie, dar vor fi trimise la Guvern spre aprobare și Guvernul asumîndu-și pozitiv sau negativ sau dacă în cazul pozitiv evident că-și asumă și acoperirea financiară.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos. (*Discuții.*)

În continuare, nu mai sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult.

Se încheie aici dezbaterile la proiectul de Lege cu privire la acordarea suportului unic beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat, fiind vorba despre această alocație de 600 de lei care este menită să ajute aproape 600 mii de cetățeni.

Cine... Trecem la procedura de vot. Este vot pentru prima lectură.

Dragi colegi,

Cine este pentru a aproba proiectul de Lege cu privire la acordarea suportului unic beneficiarilor de pensii și alocații sociale de stat, proiectul nr.4 din 29 ianuarie 2019, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege.

Vă mulțumim foarte mult pentru întregul suport.

Materialele sînt expediate și Guvernului pentru a aviza acest proiect de lege și sperăm foarte mult că toți colegii vor susține și pentru lectura a doua adoptarea acestui proiect de lege, ca, într-adevăr, cetățenii, mai ales din categoriile vulnerabile, să primească înainte de sărbătorile de Paști ajutorul financiar care a fost stabilit astfel prin votul Parlamentului.

În continuare, dragi colegi, se propune pentru a examina un alt proiect de lege, care, la fel, are o menire și un impact social deosebit pentru țară, este vorba despre subiectul nr. 4 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 315 privind prestațiile sociale pentru copii.**

Este un proiect de lege care, probabil, este unul mai revoluționar, deoarece pentru fiecare copil se va aloca o indemnizație pînă la vîrsta de 18 ani.

Mai multe detalii ne vi le-a da doamna Stratan.

Vă mulțumim frumos.

Poftiți.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Atenției dumneavoastră se propune proiectul de Lege cu nr. 5, înregistrat în data de 29 ianuarie 2019, autori, la fel, Sergiu Sîrbu, Valentina Stratan, Valentina Rotaru.

Acest proiect de lege vine să completeze multitudinea de acțiuni și de politici care a fost aprobată și implementată în ultimii 3 ani, politici care au fost orientate spre familii cu copii sau, mai drept spus, au fost orientate țintit pentru copiii care sînt născuți în Republica Moldova, indiferent de statutul lor, că s-au educat în familii biologice, extinse, fie că copiii au fost plasați în servicii parentale profesionale, au fost adoptați ori s-au găsit în situații de risc, fără grijă părintească.

Acest proiect de lege vine să modifice Legea nr. 315, o lege foarte importantă, pe care noi cu dumneavoastră am aprobat-o în decembrie 2016, vă amintesc și anul, pentru că este important să știm de unde am pornit.

Atunci, în 2016, cînd am votat această lege importantă, Legea privind prestațiile sociale pentru copii, ne-am propus ca pe următoarea perioadă de timp să dezvoltăm politici de susținere a familiei.

Proiectul de lege propus atenției dumneavoastră vine să modifice Legea nr. 315 și să introducă sau să implementeze plata unei prestații sociale de stat plătite lunar pentru fiecare copil născut în Republica Moldova în fiecare lună de la naștere pînă la 18 ani.

Credem noi că această indemnizație va avea un caracter universal. Din analiza pe care am făcut-o ne-am dat bine seama că gestionarea,

administrarea acestei prestații este mult mai... suportă cheltuieli mai mici în comparație cu alte tipuri de prestații care depind... depind de venitul familiei.

Aici este o echitate totală pentru toți copiii, și cel care are un an, doi și cel care are 17 ani și 11 luni deci pînă la împlinirea celui... acelei vîrste de 18 ani.

Proiectul de lege sigur că reiese din situația demografică pe care o avem și în Republica Moldova, problema demografică care ne deranjează și ne dorim foarte mult să venim cu politici de redresare a situației demografice și de stimulare a nașterilor copiilor în familii, pentru că pe parcursul anilor am făcut pași concreți, inclusiv dacă începem de la indemnizația de naștere, indemnizația plătită la nașterea copiilor în 2016 noi aveam 3100 de lei plătiți pentru primul copil și pentru următorul 3400.

Am ridicat în 2017 – 5300 de lei plătite la naștere.

Ulterior, în 2018, am avut o indemnizație plătită de 5645 de lei.

În acest an, la moment, plătim o indemnizație de 6303 lei.

Sigur că ne dorim ca, după cum am zis la început, să complementăm la acele politici. Și noi cu dumneavoastră aici, la sfîrșit ... am votat un proiect de lege în prima lectură care oferă familiilor un mod flexibil de plată a indemnizațiilor de îngrijire, fie că e femeie asigurată sau tatăl stă 3 ani acasă, sau poate să ia cei 2 ani care putem să plătim flexibil în primul an 60% din indemnizații și în al doilea an 30% din indemnizații, precum și oferirea plății integrale a indemnizației de îngrijire și programul întreg de muncă.

Acestea fiind spuse, vreau să solicit susținerea acestui proiect de lege pentru prima lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Întrebări în adresa autorului.

Vă rog frumos, domnule președinte Ghimpu.

Poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu, ce să spun eu: salut și susțin.

Numai întrebarea mea este următoarea: de ce n-ați venit cu această inițiativă nobilă, generoasă, atunci cînd Parlamentul putea vota în două lecturi, dar acum cînd doar în prima lectură?

Întrebarea.

Doamna Valentina Stratan:

Domnule președinte,

Nu în zadar am anticipat poate întrebări de acest caracter și v-am spus cât de mult am făcut noi, inclusiv cu adoptarea acestei Legi nr. 315, care a creat un cadru legislativ necesar și pus la dispoziție Guvernului, pentru că în articolele 5 și 6 ale acestei Legi nr. 315 privind prestațiile sociale pentru copii se prevede că Guvernul stabilește tipurile de prestații și valoarea acestei prestații.

Noi am mers gradual, noi am implementat și... nu puteți nimeni spune că în acești ani nu am întreprins nimic și iată acum ne-am trezit peste noapte și venim cu asemenea politici.

Noi am analizat capacitatea și posibilitatea bugetară, noi am văzut trendul de creștere economică și stabilitatea creșterii economice și am studiat în timp și practica unor țări, pentru că aici trebuie să recunosc că este o idee și o inițiativă pe care domnul Președinte Candu o cunoaște că există în multe din țările europene și știu cât de mult a insistat pînă în pînzele albe ca această idee să fie realizată printr-un proiect de lege înregistrat, fie că astăzi se votează conceptual, sînt sigură și nu vreau să repet ceea ce-am spus la precedentul proiect de lege.

Partidul Democrat va avea un cuvînt sonor de spus în viitoarea... în următoarea perioadă. De aceea ne asumăm aceste cheltuieli și sîntem siguri că vom putea acoperi și realiza acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Ghimpu,

Dacă o să-mi permiteți, am să completez doar că acest cost sau costul acestei legi este în jur de 1 miliard și 500 de milioane pe an, bani care noi considerăm că vor fi, luînd în considerare atît prognoza economică, cât și deja unele rezultate economice și la nivel de încasări de buget.

Acest 1 miliard și jumătate este ceea ce poate să-și permită bugetul pentru anul 2019. Și iată de ce, acest proiect și Program național de încurajare a familiilor și de protecție a copilului a fost pornit în acest an 2019.

Poftiți, domnule președinte Ghimpu, dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Domnul Mihai Ghimpu:

Da. Să vă ajute Dumnezeu, numai nu știu dacă o să mai aveți majoritatea în Parlament, ceea ce cred eu că nu.

Dar, domnule Președinte Candu,

Știți ce vreau să vă spun? E bine și frumos, dar la ziua de azi fără folos ceea ce faceți dumneavoastră.

Trebuia să facem cînd se vota în două lecturi sau cînd vine următorul Parlament. Atunci cînd s-a votat, oamenii știu că au primit și gata.

Dar asta-i cum a-i cumpăra un bilet la tren, peste jumătate de an și trenul a ruginit și șinele nu mai sînt. Asta-i problema că-i campanie electorală. De aici nu convocați ședință din cauză că e campanie și să nu facă lumea agitație electorală, dar de aici partidul de guvernămînt vine și face cu viteza a cincea promisiuni electorale. Nu asta... e corect așa? Nu-i corect.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Din punct de vedere politic, nu facem campanie acum, după cum vedeți, în plenul Parlamentului, însă din punct de vedere al protecției cetățenilor este o mișcare și este o măsură foarte importantă, luînd în considerare că foarte multe state din regiune au astfel de proiecte, numai Republica Moldova nu a avut pînă acum. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Noi sperăm foarte mult că dumneavoastră o să votați și o să susțineți acest proiect și, respectiv, să ne permitem ca în Republica Moldova la fel să existe un proiect care presupune indemnizații pentru copii în fiecare lună pînă la vîrsta de 18 ani.

Alte întrebări?

Vă rog frumos, domnule Reidman, poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

În primul rînd, care este scopul acestei legi, care este scopul? Îmbunătățirea situației demografice în țară, stimularea nașterii ori ajutor pentru părinți... să crească copiii lor?

Cine este... Кто будет получателем этих денег? Получатель кто?

Doamna Valentina Stratan:

Stimate coleg,

Sigur că noi știm foarte bine că pînă la atingerea majoratului de copii răspund părinții sau autoritatea tutelară. Da, recunosc, discut cu cetățenii nu doar în această campanie electorală și chiar de la momentul lansării acestei idei de către Partidul Democrat multe mame ne-au spus că vor deschide un cont personal pentru copii și nu se vor atinge de acești bani, și la 18 ani vor fi bucuroși să gestioneze copilul la atingerea majoratului acești bani singur, să meargă la studii.

Alții sau alte mame, îndeosebi și tați, ne-au spus că le va prinde bine și ei vor gestiona acești bani evident că... lună de lună, pentru că vor putea să plătească grădinița. De aceea părinții vor decide sau autoritatea tutelară cum vor fi cheltuiți acești bani sau cum vor fi puși la deponent.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Reidman,

Vă rugăm frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare, poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

O precizare. În primul rând, o precizare.

Таким образом, мы не имеем сегодня механизма, четко и ясно описанного в законе, о том, кто будет получателем и на какие цели эти деньги используются – это первое такое precizare, да.

Второе. Если цель этого закона, значит, поправка или исправление демографической ситуации в стране, значит, нужно иметь в виду, что та цифра, которую называет господин Председатель, – миллиард 500 миллионов в год, – если мы достигаем той цели, к которой направлен этот закон, она будет в арифметической или в геометрической прогрессии расти. Демография будет улучшаться, детей будет больше, денег будет больше.

Источники для этого... Как быстро она будет расти, что вы прогнозируете? Хватит ли у нас, так сказать, темпов роста экономики для...

Domnul Andrian Candu:

Continuați, vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

... хватит ли у нас темпов экономики для того, чтобы это делать? Как это отразится на инфляции, и так далее, и тому подобное? Никакого анализа этого нет.

Я хотел бы просто предупредить авторов: нужно, так сказать, помнить афоризмы великих, в том числе и царя Соломона: так будет не всегда. Поэтому... я прошу вас быть очень внимательными. И сегодня нету опять же в комплекте вашего закона... вашей инициативы нету Закона об изменении государственного бюджета. За счет чего это будет? За счет роста дефицита, за счет роста бюджетных поступлений основных или за счет внешних грантов?

Уважаемые,

Так законы не делают.

Хотя цель, конечно, хорошая, ничего не скажешь.

Но этот закон работать не будет, или споткнется через четыре месяца.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate domnule deputat,

Noi știm cu dumneavoastră, cei care cunoaștem, în ce constă procesul legislativ că legea stabilește cadrul legal, și nu stabilește mecanismul de implementare. Mecanismul îl stabilește Guvernul prin hotărârile sale și prin regulamente pe care le aprobă ulterior aprobării legii.

Noi avem sistemul bugetar care prevede și prognozează niște cheltuieli pentru bugetul termen mediu că... nici nu vreau să intru acum... dumneavoastră știți foarte bine, mult mai bine decât mine acest domeniu. Din aceste considerații, noi știm că, în primul rând, evident că avem nevoie de aviz și voi menționa acest lucru și în raport.

Noi nu putem face trimitere la un aviz care nu este oficial că el trebuie să fie înregistrat și aprobat de către Guvern. Acum Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale lucrează asupra integrării sau avizului integrat, adunând aceste avize de la toate ministerele responsabile și desigur că, atunci când se va face rectificarea bugetului, dacă nu sînt prevăzute aceste cheltuieli la moment, se va face... se vor prevedea cheltuielile respective. Totodată, vor fi prevăzute cheltuieli în viitoarele bugete care vor fi pentru următorii ani.

Și vreau să menționez încă un lucru care este foarte important: noi ani de zile am avut prevăzute cheltuieli pentru familii cu copii, este program în bugetul asigurărilor sociale de stat – acel program „Familii cu copii” și cred că noi cu dumneavoastră am avut posibilitatea să întrebăm de ce sînt economii și nu se cheltuie bani în acest program. De aceea că statistica, cu regret, și spun acest lucru cu mare regret, de aceea că numărul copiilor născuți, începînd... dacă facem... așa, o analiză pe perioada de 5 ani, doar din 2012 pînă în 2017, numărul copiilor născuți a descrescut cu 4000 de copii, la moment avem 676 de mii de copii. Ne dorim să creștem numărul copiilor născuți în Republica Moldova, pentru că de ei depinde sigur că viitorul țării și dezvoltarea economică. De aceea o să ținem cont de toate obiectele și întrebările care sînt raționale și judicioase.

Domnul Andrian Candu:

Ultima precizare, vă rog frumos, domnule Reidman.

Poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо, конечно, госпожа докладчик, госпожа Стратан, что вы не исключили меня из списка тех, кто понимает порядок лежислативный, и за это большое спасибо, за такую оценку.

Но я вам хочу сказать другое. Вы сослались на те прогнозы, которые у вас есть. Уровень прогнозирования мы уже видели – и не один год – нашей финансовой и бюджетной системы. Он настолько «хорош», что в этом году, корректируя бюджет буквально осенью, мы

получили неисполнение его, по-моему, на 300 миллионов лей. Это уровень прогнозирования у нас такой. Поэтому на него ссылаться я поосторожничал.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Dacă îmi permiteți, o precizare. În ultimii trei ani de zile s-a încasat suplimentar în bugetul statului aproape 15 miliarde de lei, bani care au fost alocați ulterior pe programe naționale, inclusiv „Drumuri bune” de 1 miliard 600, inclusiv se preconizează pentru anul 2019 să se aloce aproape 1 miliard 600 milioane de lei și pentru acest program național. Deoarece unele cifre economice demonstrează faptul că creșterea economică pentru anul 2019 ne va permite acest lucru.

Și din punct de vedere pur statistic, domnule Reidman, doar din punct de vedere statistic vreau să vă dau următoarea informație: salariul mediu lunar – de la 4 538 la începutul anului 2016 a crescut la 6 975, cu 54 la sută, salariul minim garantat – de la 1 900 a crescut la 2 610, cu 37 la sută, pensia medie lunară – de la 1088 a crescut la 1 732, cu 60 la sută.

Dacă vorbim despre locurile de muncă, numărul persoanelor ocupate la începutul anului 2016 era 1 milion 200, astăzi sînt 1 milion 380, cu 180 de mii de locuri de muncă mai mult în trei ani de zile. Ceea ce înseamnă că rata șomajului a scăzut la jumătate. Sînt cîteva doar cifre pe acești trei ani de zile.

Și prognoza care este pe 2019 din punct de vedere strict economic și al bugetului care a crescut an de an, și al produsului intern brut ne permite astăzi pe viitor să alocăm 1 miliard 600 de milioane pentru acest program minunat de protecție și de îngrijire a copiilor.

De procedură, vă rog frumos, poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Domnule Președinte Candu,

Noi nu sîntem la dezbaterile preelectorale acum, eu am spus numai că planurile bugetare n-au fost îndeplinite în 2017. Atît. Asta e calitatea prognozului. Și tot.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare – domnul Boțan.

Domnul Roman Boțan:

Mulțumesc.

Doamnă deputat,

Bineînțeles că copiii merită și copiii trebuie susținuți, totuși deja toți antevorbitorii au menționat că noi venim cu jumătăți de măsură. S-a

menționat că în această ședință nu se va face campanie electorală, dar văd că se face mai mult campanie electorală, fiindcă, într-adevăr, acest proiect urma să fie votat în ambele lecturi.

De asemenea, vreau să precizez că acest proiect nu prevede o anumită sumă, iar în nota informativă se menționează că cuantumul și modul de stabilire a platei indemnizației lunare pentru fiecare copil va fi stabilit de către Guvern. Totodată, faceți referire la o anumită cifră la care nu există un aviz al Guvernului, noi nu știm care este poziția Guvernului.

Și întrebarea pe care vreau să v-o pun: cum credeți dumneavoastră, de ce sumă are nevoie un copil pentru a putea fi susținut de către părinți pînă la vârsta de 18 ani?

Vă mulțumesc.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate domnule deputat,

În general este un minim de existență pe care îl calculează Biroul Național de Statistică, sînt niște termeni foarte economici și cheltuielile pentru un copil în zona rurală și în zona urbană diferă, diferă și de vârsta copilului. Pentru că, nu am luat această informație, dar sînt gata să vă răspund ulterior foarte cu precizie, pentru că este calculat și nu am calculat eu, nu sînt autorul acestor calcule, copiii mici necesită cheltuieli mai mici, odată cu creșterea copilului cheltuielile cresc.

Din acest considerent noi am vociferat, prin vocea președintelui Partidului Democrat, Vlad Plahotniuc, 200 de lei pentru fiecare copil, pentru că calculele ne-au arătat că cheltuielile necesare sînt de 1 miliard 622 de milioane. Însă, ținem cont de acest cadru legal pe care îl avem – Legea nr. 315 și cum v-am spus că articolul 6 și articolul 7 ne indică foarte clar care este sursa de finanțare și lăsăm la discreția sau mai bine-spus în posibilitățile și capacitățile de plată ale Guvernului să stabilească această indemnizație lunară.

Dacă Guvernul o să vină și o să ne spună că poate să ofere 300 de lei, noi vom fi bucuroși, noi am vociferat o cifră de 200 de lei. Și sigur că insistăm să fie realizată oferirea acestei indemnizații lunare pentru toți copiii pînă la 18 ani de 200 de lei. Dacă vor fi posibilități mai mari, noi lăsăm ... acest mecanism este, cum am spus, la discreția Guvernului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Da, o ultimă precizare, domnule Boțan, vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Dumneavoastră ați spus această sumă la o ședință de partid, la o conferință de presă, totuși noi avem Guvern în Republica Moldova. Și dumneavoastră ați menționat că va fi o sumă mai mare, dar n-ați menționat că s-ar putea să fie și o sumă mai mică în dependență de posibilitatea pe care o va avea Guvernul la o anumită etapă în timpul respectiv.

De aceea trebuie să fie foarte clar pentru cetățeni că acest proiect stabilește o nouă modalitate de a susține, într-adevăr, copiii, însă nu are finalitate. Era cu mult mai bine dacă Guvernul deja avea o poziție pe care și-o asuma, iar cetățenii știau deja că dacă va fi votat în a doua lectură această lege va fi, într-adevăr, implementată.

Vă mulțumesc.

Doamna Valentina Stratan:

Nici nu știu dacă urmează să comentez, stimate domnule deputat. Noi am vociferat în calitate de partid de guvernare care și-a asumat responsabilitatea pentru țară deja de trei ani și a dezvoltat politicile de protecție socială care au asigurat un grad sporit de protecție și de securitate socială. Noi sîntem siguri că vom fi în viitorul Parlament și viitorii deputați din acest Parlament vor avea un cuvînt de spus pentru a participa în dezbateri și discuții la adoptarea proiectului sau pregătirea proiectului pentru lectura a doua.

De aceea, noi știm, această tehnică legislativă permite deputaților să facă amendamente, așa cum ați făcut și dumneavoastră, și vom preciza sigur că suma.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Boțan,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Deci domnul Președinte al Parlamentului și dumneavoastră, dar și alți colegi fac campanie electorală folosind resursele administrative pe care le prezintă Parlamentul în acest sens. Cred că e cazul să încetăm și să purcedem la vot.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Potrivit Regulamentului, dumneavoastră puneți întrebările, noi dăm răspunsul. Dacă n-ați pune întrebări, noi nu vom da răspunsuri, atunci ați evita, probabil, ca Partidul Democrat să poată să-și facă promovare electorală, dacă o considerați ca atare.

Doamnă Bodnarencu,
Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Elena Bodnarencu:

Спасибо.

Как раз в тот момент, по иронии судьбы, когда господин Канду произнес «хорошие дороги для Молдовы» на Поинте появилась информация о том, что в селе Кременчуг района Сорока отремонтированные в прошлом году дороги превратились в бездорожье, и проехать к пациентам не может даже скорая помощь. Это как раз подтверждение того, что все ваши так называемые реформы заканчиваются пшиком.

В прошлом году впервые в Молдове родилось рекордно низкое число детей – 36 тысяч, после того, как три года Партия демократов находится у власти. Я в прошлом году делала запрос Правительству о том, какая демографическая программа... какой может быть перспективный план улучшения демографической ситуации?

Ответ был дан о трех законопроектах, которые принял Парламент, но у Правительства никакой программы по улучшению демографической обстановки в стране не было, а сегодня господин Канду сказал о том, что законопроект, который вы озвучиваете, является частью какой-то демографической программы.

Я хотела уточнить просто для себя: есть программа по улучшению демографической ситуации в стране или нет? И если есть, кем она была утверждена – Парламентом, Правительством? И где ее можно найти?

Doamna Valentina Stratan:

În primul rând, vă mulțumesc pentru întrebare, întrebarea pe care mi-ați adresat-o.

Și am posibilitatea să vă răspund foarte pozitiv. Mi-ați spus că cel mai mic număr de copii s-a născut.

Și vreau să infirm acest lucru, că în anul 2018 deja avem înregistrată o tendință pozitivă de nașteri, de creștere a numărului de copii născuți, pentru că eu v-am spus mai sus, puteți să mă verificați, că în 2017 s-au născut 34 de mii de copii și Biroul Național de Statistică o să vă... o să găsiți aceste date.

În 2018 deja avem o tendință de creștere a numărului de copii născuți și în satele din... multe din satele din Republica Moldova, pentru că regret, în unele din sate încă se păstrează acest spor negativ, depinde de multe criterii, dar în multe sate și învățătorii, profesorii și primarii ne atenționează și din considerentele acestea am pus moratoriu pe închiderea școlilor, pentru că anume persoanele sus-numite ne spun bucuria pe care o au în sate – se nasc mai mulți copii.

Și ne-am dori foarte mult ca numărul copiilor sau trendul de naștere a copiilor să fie în continuare în creștere și de acest lucru depinde cum o să activăm noi.

La moment, vreau să vă informez că avem mai multe documente care ne asigură și ne aduc în vizorul centrat, așa, al Guvernului sau al guvernării copilul.

Și aici țin să menționez și Acordul de Asociere al Republicii Moldova la Uniunea Europeană, și Programul de activitate al Guvernului pe care l-am avut pînă în 2018, dar avem și o Strategie pentru protecția copilului, adoptată cu un plan concret de acțiuni pînă în anul 2020.

Pot să vă informez că la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale avem elaborat un document care este în dezvoltare, împreună cu specialiștii pediatri, cu specialiștii din protecția copilului și ne dorim foarte mult să venim în continuare cu politici care ar rezolva problema demografică, cum v-am menționat și mai sus.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare, doamnă Bodnarenco, să rugăm frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

Poftiți.

Doamna Elena Bodnarenco:

Da, o precizare.

Может быть, вы назовете хотя бы одно, 2, 5, 10 сёл, где есть вот такое счастье, о котором вы говорите с трибуны?

В некоторых, мы поняли, счастья еще нет, но в большинстве счастье уже есть.

Doamna Valentina Stratan:

Doamnă...

Doamna Elena Bodnarenco:

И сейчас не только вы встречаетесь с бюджетниками, когда едете на синем автобусе, но и мы встречаемся с людьми, и слышим, что нет счастья, и 60 молодых людей еженедельно уезжают из страны.

К вашему сведению, в субботу я была в селе Скиненъ района Сорока – за 5 дней уехало 14 молодых людей из этого только села.

Я поэтому хотела узнать – где оно, это счастье.

Doamna Valentina Stratan:

Doamnă Bodnarenco,

Iarăși o să fac trimitere la Biroul Național de Statistică și vă veți convinge că în prezent nu pleacă numeric mai mulți cetățeni decît au plecat altă dată, doar că condițiile de plecare sînt mult mai favorabile, pentru că avem un regim de vize liber, pentru că oamenii nu mai sînt mințiți ca pe timpuri și nu vreau să fac trimitere care timpuri, cînd erau mințiți și plăteau bani grei pentru a obține o viză și erau amăgiți și oricum plecau, pentru că acum cetățenii care pleacă, pleacă în diferit scop, fie în scop de muncă, dar în cele mai multe cazuri pleacă și în scop de studii, ceea ce altă dată nu era posibil.

Noi am asigurat copiii care sînt cetățeni ai Republicii Moldova și învață peste hotarele Republicii Moldova. Chiar noi sîntem autorii că am introdus în categoria de copii asigurați de către stat acești cetățeni ai Republicii Moldova, elevi, studenți care-și fac studiile peste hotarele Republicii Moldova.

Nu vreau acum să vin și să numesc sate concrete. Iarăși, vă spun, pot să... pentru că în acest moment discutăm un proiect, are un concept. Nu mi-am adus în memorie absolut toate datele, dar vă afirm cu responsabilitate că pot să vă prezint multe din satele care mi-au vorbit primarii că în următorii ani în clasa întîi vin un număr dublu, inclusiv în unele din satele din Soroca. Și o să vă prezint acest lucru, și o să verificați dacă eu spun adevărul.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Ultima precizare, doamnă Bodnarenco.

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Doamna Elena Bodnarenco:

Ultima precizare.

В первый класс сегодня пойдут дети, которые не родились за те 3 года, что демократы единолично руководят страной.

Спасибо большое.

Doamna Valentina Stratan:

Eu v-am spus de tendința care se înregistrează deja în ultima perioadă de timp și v-am spus de acea tendință că trebuie să ne bucare pe toți, indiferent de apartenența noastră politică și de aceea ne obligă să facem mult mai mult decît am făcut altă dată pentru copii.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Padnevici,

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Corneliu Padnevici:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă raportor,

Vreau să vă salut și să vă aduc la cunoștință că cetățenii așteaptă astfel de proiecte. Am discutat cu ei în teritoriu. Este salutabilă această inițiativă și eu sînt sigur că ea va avea succes.

Și aici vreau să mă refer și la colega noastră, doamna Bodnarenco, este straniu că timp de 4 ani de zile dînsa nu a vizitat nici un sat din acele localități care se regăsesc astăzi în circumscripție. Și cu adevărat, drumurile sînt foarte rele, le-am vizitat, le-am asigurat. Și acel Program „Drumuri bune” vreau să vă aduc la cunoștință că a ajuns și în aceste sate.

Și nu știu de ce nu ați fost permanent să-i vizitați și în privința școlilor, și în privința drumurilor, și multe alte momente sociale de care au nevoie soroceni.

Și dacă îmi permiteți – 108.

Domnul Andrian Candu:

Ați fost vizată. Bineînțeles, aveți posibilitatea să dați replică.

Vă rog frumos, doamnă Bodnarenco, după care încheiem sesiunea de întrebări-răspunsuri.

Dar, de fapt, nici nu mai sînt persoane care vor să pună întrebări.

Vă rugăm frumos, doamnă Bodnarenco, 3 minute.

Doamna Elena Bodnarenco:

Господин Падневич,

Я 4 года и до этих четырех лет вас в Сорокском районе не видела и после выборов думаю, что не увижу, потому что вряд ли вы пройдете по одномандатному округу.

Что касается дебатов. Вы в другом округе баллотируетесь, я в другом округе баллотируюсь, а подтверждение того, кто живет проблемами Сорок, у нас очень много.

Приезжайте в Сорочи и посмотрите, кого узнают в Сороках, вас или меня.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Aici se încheie sesiunea de întrebări-răspunsuri.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Stratan.

Și în continuare, vă rugăm frumos să prezentați raportul Comisiei protecție socială, sănătate și familie la acest proiect de lege.

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 315, adoptată în 2016, privind prestațiile sociale pentru copii, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, și comunică următoarele.

Proiectul de lege prevede introducerea indemnizației lunare de stat pentru copiii cu vîrstă de pînă la 18 ani în calitate de prestație universală. Cuantumul și modul de stabilire și plată a indemnizației lunare de stat pentru copii va fi stabilit de către Guvern.

Totodată, comisia constată că instituirea indemnizației lunare de stat pentru copil va contribui în mod direct la creșterea bunăstării familiilor cu copii, în special a familiilor cu copii care au venituri mici. Potrivit notei informative la proiect, de suport unic vor beneficia circa 676 mii de copii, conform datelor Biroului Național de Statistică, la finele anului 2018. Pentru implementarea proiectului de lege sînt necesare mijloace financiare suplimentare, care urmează a fi acoperite din bugetul de stat.

Pentru lectura a doua comisia va examina toate amendamentele deputaților, propunerile comisiilor permanente, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ ale Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și poziția Guvernului, care urmează să parvină pe marginea proiectului de lege respectiv.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți la ședință, propune proiectul de Lege nr. 5 din 29 ianuarie 2019 spre examinare și aprobare în prima lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Stratan.

Și în continuare, înainte de a încheia dezbaterile la acest subiect și a trece la procedura de vot, avem o luare de cuvânt.

Domnule Sergiu Sîrbu,

Înțeleg că dumneavoastră vreți să luați cuvântul în numele fracțiunii.

Da, vă rugăm frumos să nu faceți campanie electorală. Doar cu referire la acest proiect de lege și la politicile care sînt promovate.

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Dragi concetățeni,

Cuvîntul „Parlament” provine din francezul „parler” – a vorbi. În timp de 4 ani foarte mult s-a vorbit în acest Parlament. Și să știți că nu întotdeauna vorbele s-au încununat și cu fapte.

Cel puțin, eu vreau să mulțumesc colegilor din majoritatea parlamentară, colegilor din Partidul Democrat, deoarece au depus efort maxim și, în marea majoritate a cazurilor, vorbele s-au încununat cu fapte concrete.

Acest proiect de lege este unul extrem de important alături de multe alte proiecte care deja se implementează și sînt legi. Și să știți că noi am dori ca astfel de proiecte și astfel de legi să fie votate cît mai multe, dar înțelegem că, în comparație cu colegii din opoziție atît din dreapta, cît și din stînga, care... vedem nu prea îi interesează problemele oamenilor, noi nu doar vorbim, noi și facem. Și evident că, atunci cînd venim cu o inițiativă, analizăm foarte atent și impactul, inclusiv impactul bugetar, astfel ca să găsim acești bani.

Așa cum am vorbit despre ajutoarele pentru pensionarii noștri încă în luna noiembrie, decembrie, așa cum am vorbit despre majorarea pensiilor cu 10%, așa cum am vorbit despre alte proiecte extrem de importante, după ce am vorbit, am și făcut. Am găsit soluții, am găsit bani bugetari și deja foarte multe proiecte sînt implementate. Și atunci cînd mergem în teritoriu și vorbim cu oamenii, oamenii apreciază, oamenii mulțumesc, deoarece doar Partidul Democrat după ce a promis, după ce a vorbit, a și făcut. De aceea, în comparație cu dumneavoastră, dragi colegi, noi facem.

De aceea puteți să promiteți și două, și trei mii de lei, deoarece nu aveți nici o responsabilitate.

Dar noi, cu siguranță, acest proiect de lege îl vom vota în viitorul Parlament, deoarece noi vom analiza foarte atent impactul, vom găsi acești bani, deoarece deja avem prognoze, și nu numai prognoze, doar în luna

ianuarie, încasările la bugetul de stat depășesc 130 de milioane comparativ cu luna ianuarie a anului trecut. Deci analiza noastră demonstrează că sîntem în stare.

Și să știți că copiii pentru noi sînt bogăția cea mai mare, așa cum, în general, în Republica Moldova cea mai mare bogăție sînt oamenii, iar copiii trebuie susținuți, trebuie susținute familiile. De aceea noi mulțumim din suflet colegilor care susțin această inițiativă pentru a acorda acea indemnizație de creștere a copiilor. Evident că Guvernul va stabili. Noi ne dorim ca această indemnizație să fie, cel puțin, 200 de lei pentru fiecare copil pînă la 18 ani, indiferent cînd s-a născut. Și este vorba de circa și peste 670 de mii de copii în Republica Moldova care vor avea de beneficiat în urma acestui proiect și acestei legi care va fi votată imediat în următorul Parlament de cea mai importantă și cea mai mare fracțiune, și cel mai mare partid – Partidul Democrat din Republica Moldova.

Dragi colegi,

Vă îndemnăm să susținem această lege.

Dragi concetățeni,

Vă rugăm să susțineți acele partide care promovează interesele oamenilor și să aducem faptele, nu doar vorbele în Parlamentul Republicii Moldova.

Vă mulțumim.

Și sperăm foarte mult că ne veți susține. *(Aplauze.) (Rumoare în sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Domnule Sîrbu,

Vă avertizez că n-aveți voie să faceți campanie electorală. *(Voce nedeslușită din sală.)*

A fost campanie electorală în mod public. Vă avertizez.

La următoarea... *(Gălăgie și rîsete în sală.)*

Nu mă supărați că am să vă iau dreptul... în general, la luări de cuvînt.

Noi am mai avut... așa, cu titlu de glumă, am mai avut un caz cînd am luat dreptul la cuvînt, dacă nu greșesc, pe 5 ședințe domnului Dodon și s-a făcut Președinte după asta.

Dacă vreți să deveniți Președinte, mai încălcați o dată Regulamentul, vă sancționez și, pe urmă, poate... Acum sînteți foarte popular cu motoreta și cu altele, s-ar putea să candidați foarte bine pentru Președinție.

Dragi colegi,

Să trecem la procedura de vot.

Aș vrea să fac o precizare pe care poate colegii n-au precizat-o, dar de această indemnizație vor beneficia toți copiii, indiferent de vîrstă, deoarece

noi am fost de foarte multe ori întrebați, cumva, crezând... oamenii că vorbim despre cei care se vor naște de astăzi încolo. Nu, se aplică pentru toți, indiferent de vîrstă, pînă la vîrsta de 18 ani. Dacă facem un calcul, se strîng cam 43 de mii 200 de lei pe parcursul a 18 ani.

În fine...

Cine este pentru a aproba proiectul de Lege nr. 5 din 29 ianuarie 2019, proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 315 privind prestațiile sociale pentru copii, pentru lectura întii, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

În unanimitatea celor prezenți în sală, proiectul de lege a fost votat în primă lectură.

Și sperăm foarte mult că Parlamentul de legislatura a XXI-a se va mișca foarte repede să aprobe acest proiect de lege. Și Guvernul să asigure partea financiară a acestuia ca acest proiect național de alocare a indemnizației pentru copii să ia ființă, să înceapă să funcționeze.

Dragi colegi,

Următorul subiect pe ordinea de zi este **proiectul de Hotărîre referitor la auditul public al proiectului de asistență tehnică privind reconstrucția clădirii Președinției Republicii Moldova**, subiectul nr. 9 de pe ordinea de zi **cu numărul de înregistrare nr. 8 din 31 ianuarie 2019.**

Prezintă proiectul de lege doamna Șupac.

Vă rugăm frumos.

Vă invităm la tribuna principală.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Astăzi, în cadrul dezbaterilor, deja a fost menționat faptul că, în conformitate cu articolul 6 alineatul (5) al Legii cu privire la organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr. 260, Parlamentul este în drept să solicite, prin hotărîre, Curții de Conturi efectuarea unor misiuni de audit public extern.

În acest context și bazîndu-se pe această posibilitate, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova a și înregistrat acest proiect de hotărîre.

Din materialele de care noi dispunem, noi am constatat că realizarea proiectului de asistență tehnică privind reconstrucția clădirii Președinției Republicii Moldova s-a petrecut cu încălcări grave ale legislației Republicii Moldova.

Din materialele pe care noi le avem, putem să constatăm lipsa transparenței totale a acestui proiect, și anume, ca exemplu:

Întreprinderile pentru executarea lucrărilor și prestarea serviciilor au fost selectate fără licitație.

Lista lucrărilor executate și serviciilor prestate nu corespunde devizului de cheltuieli.

Lipsesc actele de predare-primire a lucrărilor executate și serviciilor prestate și actele de dare în exploatare a clădirii Președinției.

Nu a fost modificat costul clădirii reconstruite în documentele contabile ale Președinției Republicii Moldova, dar și alte încălcări.

Reieșind din asta și din articolul respectiv cu privire la Curtea de Conturi, noi propunem adoptarea prezentului proiect de hotărâre astfel, încât Curtea de Conturi să efectueze această misiune de audit public extern.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Șupac.

Rog colegii din comisia... domnul Creangă, de fapt, președintele Comisiei economie, buget și finanțe încă, să prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe, în conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului, a examinat... proiectul de Hotărâre a Parlamentului referitor la auditul public al proiectului de asistență tehnică privind reconstrucția clădirii Președinției Republicii Moldova, și informează despre următoarele.

Proiectul în cauză este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 43 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit notei informative, autorii dispun de materialele care confirmă lipsa transparenței totale a proiectului menționat de asistență tehnică, iar realizarea acestuia de către reprezentanța permanentă a societății pe acțiuni din Turcia s-a efectuat cu încălcări grave ale legislației Republicii Moldova.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, în avizul său asupra proiectului, menționează că nota informativă la proiectul de hotărâre nu corespunde întocmai cu prevederile articolului 30 din Legea nr. 100.

Argumentele expuse de autori privind necesitatea proiectului de hotărîre urmează a fi însoțite de informații și documente concrete ce ar permite determinarea oportunității de adoptare a acestuia. În clauza de adoptare urmează a se indica și temeiul juridic care va sta la baza efectuării auditului public extern al proiectului de asistență tehnică menționat.

Prin urmare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului consideră că proiectul de hotărîre nu corespunde întocmai rigorilor tehnico-juridice și redacționale pentru a fi obiect de examinare în cadrul ședinței plenare, urmînd a fi revăzut și îmbunătățit.

În legătură cu cele menționate, comisia constată că, potrivit articolului 6 alineatul (5) al Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr. 260, Parlamentul este în drept să solicite prin hotărîre Curții de Conturi efectuarea unui audit public extern. Iar potrivit articolului 87 alineatul (1) litera c) din Regulamentul Parlamentului, hotărîrile se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți.

Reieșind din cele expuse și ținînd cont de recomandările Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, comisia propune de expus clauza de adoptare după cum urmează.

„În temeiul articolului 6 alineatul (5) al Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr. 260/2017, Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.”

Urmare a dezbaterilor, cu majoritatea voturilor, comisia propune examinarea proiectului menționat în plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dacă nu sînt întrebări în adresa comisiei, încheiem dezbaterile la acest proiect de lege și trecem la procedura de vot.

Dragi colegi,

Cine este pentru a adopta proiectul de Hotărîre referitor la auditul public al proiectului de asistență tehnică privind reconstrucția clădirii Președinției Republicii Moldova, cu numărul de înregistrare 8 din 31 ianuarie 2019, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală, chiar am vrut să zic în unanimitate a fost susținut, proiectul de hotărîre fiind adoptat.

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Președinte al Curții de Conturi,

Sînteți aici, în sală, deja există și o primă solicitare din partea Parlamentului Republicii Moldova.

Dragi colegi,

Încă mai sînt cîteva subiecte pe ordinea de zi, după care vom încheia ședința. Un picuț de răbdare, a mai rămas încă puțin.

Următorul subiect pe ordinea de zi din supliment nr. 1, **proiectul de Lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului. Proiectul cu numărul de înregistrare 9 din 1 februarie 2019.**

Prezintă proiectul de lege domnul Sîrbu.

Vă rugăm frumos.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Dragi locuitori ai comunei Chetrosu din Anenii Noi,

Să știți că am auzit doleanțele dumneavoastră de-a lungul timpului, în special ce ține de terenurile care sînt evident insuficiente, mai ales pentru tinerele familii, și să știți că anume datorită acelor solicitări și doleanțe iată că Frațiunea Partidului Democrat împreună cu colegii am venit cu propunerea să modificăm anexa la Legea pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului. Și astfel vrem să menționăm că încă din anul 2008 s-au epuizat acele suprafețe de teren din fondul de rezervă destinat dezvoltării localității Chetrosu, în special pentru acordarea locurilor destinate construcțiilor caselor individuale, evident în special tinerilor familii.

Conform informației oferite de administrația publică locală, începînd cu 2008 pînă în prezent, în comuna Chetrosu s-au mai format 200 de familii tinere și sînt înregistrate 158 de cereri pentru a fi eliberate loturi pentru construcția caselor de locuit. Problema lipsei terenurilor din fondul de rezervă necesare pentru dezvoltarea socială a localității Chetrosu este una stringentă pentru administrația publică locală și pentru locuitorii acestei comune.

Totodată, în imediata apropiere se află suprafețele de teren gestionate de Întreprinderea de Stat „Stațiunea didactică experimentală Chetrosu”, care de ani buni nu mai sînt utilizate conform destinației și se află în paragină. De aceea se vine cu propunerea și rugăm acceptul pentru a diviza terenul respectiv și a aloca 10 hectare de teren localității Chetrosu pentru a soluționa aceste probleme de dezvoltare a localității și a dezvolta în continuare, și a motiva creșterea demografică în localitatea Chetrosu.

Rugăm respectuos susținerea și să ajutăm comuna Chetrosu.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, îl invităm la tribuna principală pe domnul Balan, președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de deputații în Parlament: domnul Sergiu Sîrbu și doamna Valentina Stratan și în rezultatul examinării expune următoarele.

Proiectul de lege în cauză prevede excluderea din anexa la legea sus-numită a unui teren cu suprafața de 10 hectare care se află în gestiunea Stațiunii didactice experimentale a Universității Agrare de Stat din Moldova și transmiterea acestuia în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale a comunei Chetrosu, raionul Anenii Noi.

Autorii argumentează că terenul respectiv este necesar pentru soluționarea problemelor de dezvoltare a satului Chetrosu și a celor de ordin demografic și, în special, pentru atribuirea familiilor nou-formate a sectoarelor de teren pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini.

Ca urmare a dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu votul majorității membrilor săi, propune Parlamentului proiectul de lege sus-numit spre aprobare în primă lectură.

Totodată, reieșind din prevederile articolului 13 din Legea nr. 29 privind delimitarea proprietății publice, comisia consideră că este absolut necesar avizul Guvernului la examinarea proiectului în cauză în lectura a doua. De asemenea, pentru lectura a doua vor fi propuse unele precizări și propuneri pentru îmbunătățirea proiectului de lege.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, întrebări în adresa ... Stați numai puțin, domnule Balan. Cer scuze.

Domnul Filimon vrea să vă pună întrebări. Numai puțin.

Domnul Ivan Filimon:

Eu am așa o întrebare: conform Constituției, deputații actualului Parlament la momentul respectiv au dreptul numai să adopte hotărâri ș.a.m.d., legi organice, modificări în Constituție nu are dreptul actualul Parlament. Dumneavoastră ați venit cu un proiect de Lege privind modificarea... cât e de corect, eu mai mult nu către dumneavoastră, domnule președinte al comisiei, cât către juristul Sîrbu, cât e de corectă prezentarea unei astfel de modificări a legii? Nu va fi contestată de către Curtea Constituțională? Deoarece Parlamentul actual nu are dreptul să adopte o astfel de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Dacă permiteți, acest subiect a fost discutat ieri în cadrul ședinței Biroului permanent și interpretarea legislației, inclusiv cu susținerea Ministerului Justiției și a Direcției generale juridice, s-a ajuns la concluzia că adoptarea unei legi organice presupune cea de a doua lectură pentru legea organică. Iată de ce acest Parlament în acest mandat limitat poate vota proiectele de lege chiar și organice dar doar în primă lectură.

Mulțumesc frumos.

Nu mai sînt alte întrebări.

Vă mulțumim foarte mult.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul de Lege cu numărul de înregistrare 9 din 1 februarie 2019 și trecem la procedura de vot pentru primă lectură doar.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Și următorul proiect de Lege nr. 12 din 6 februarie 2019, proiectul de Lege privind transmiterea unui teren.

La fel, îl rugăm să vină la tribuna principală pe domnul Sîrbu, pe care îl rugăm să ne prezinte acest proiect de lege.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

De asemenea, la multiplele solicitări ale localității a fost elaborat proiectul de Lege cu privire la transmiterea unui teren. Acest proiect prevede transmiterea unui teren forestier, din proprietatea publică a statului, gestionat de Agenția „Moldsilva” (Întreprinderea silvo-cinegetică Strășeni)

în proprietatea publică a comunei Pânășești, raionul Strășeni, pentru a fi utilizat în conformitate cu prevederile legii.

Astfel, se propune transmiterea unui teren cu suprafața de 193,49 hectare, care a fost transmis încă în anii 90 prin hotărârea Consiliului raional Strășeni în Fondul silvic, proprietatea statului. Terenul menționat este vatra satului Pânășești, pe care se regăsesc urmele vechi ale acestei localități.

De aceea propunem să întoarcem acest teren acestei comunități pentru dezvoltare, în conformitate cu prevederile legii. În acest sens, se va recomanda Agenției „Moldsilva” ca în comun cu Consiliul comunal Pânășești din raionul Strășeni să asigure delimitarea și transmiterea în natură a acestui teren.

Vă rugăm susținerea.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Creangă Ștefan,

Vă rog frumos, poftiți, întrebări.

Domnul Ștefan Creangă:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Am o întrebare de concretizare. Avînd în vedere că pămîntul se află în gestiunea „Moldsilva”, întrebarea este: acest teren este împădurit la momentul actual sau care este starea lui?

Domnul Serghei Sîrbu:

Statutul acestui teren este teren forestier. Bine, nu în totalitate împădurit, dar statutul este forestier.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Filimon,

Vă rugăm frumos, întrebări.

Poftiți.

Domnul Ivan Filimon:

... Zic, autorității publice locale ori a statului? Cui i se transmite terenul acesta forestier?

Domnul Serghei Sîrbu:

Acest teren a fost și va rămîne un teren proprietate a statului, dar se transmite gestiunea, din gestiunea Agenției „Moldsilva” în gestiunea autorității publice locale Pânășești, raionul Strășeni.

Domnul Andrian Candu:

Conectați microfonul domnului Filimon, pentru precizare.

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Ivan Filimon:

Este delimitare dintre proprietatea publică locală și proprietatea statului. Dacă se transmite localității respective, autorității publice locale, spuneți lucrul acesta, ca să fie clar că asta va duce răspundere...

Domnul Serghei Sîrbu:

Exact.

Domnul Ivan Filimon:

... autoritatea publică locală.

Domnul Serghei Sîrbu:

Exact.

Domnul Ivan Filimon:

Dar dacă a statului, spuneți și de lucrurile acestea...

Domnul Serghei Sîrbu:

Se transmite...

Domnul Ivan Filimon:

... ca să fie în stenogramă, da.

Domnul Serghei Sîrbu:

Păi, am menționat: se transmite în proprietatea publică a comunei Pânășești și este prevăzut în proiectul de lege.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, îl chemăm... îl invităm la tribuna principală pe domnul Balan, președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară, să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Ion Balan:

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege privind transmiterea unui teren, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați în Parlament, și în rezultatul examinării expune următoarele.

Proiectul de lege în cauză prevede, prin derogare de la legislația din domeniul respectiv, transmiterea unui teren forestier din proprietatea

publică a statului în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale satul Pânășești, raionul Strășeni.

Argumentele privind transmiterea terenului sînt aduse în nota informativă prezentată de autori.

Ca urmare a dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu votul majorității membrilor săi, s-a pronunțat pentru aprobarea proiectului de lege sus-numit în primă lectură, cu condiția adoptării în lectura a doua doar cu avizul pozitiv al Guvernului Republicii Moldova.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Balan.

Și în continuare, încheiem dezbaterile la proiectul de Lege privind transmiterea unui teren, proiectul nr. 12 din 6 februarie 2019, și trecem la procedura de vot.

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în lectura întâi doar, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumim foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în prima lectură.

Dragi colegi,

Și ultimul subiect pe ordinea de zi, care a fost introdus, ține de **proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr. 15 din 7 februarie 2019 care vine să facă unele modificări în aprobarea sau, mai bine zis, în componența nominală a comisiilor permanente ale Parlamentului Republicii Moldova.**

Luînd în considerare că noi avem deputați noi: Brașovschi Gheorghe, Graur Eleonora, Filimon Ion, Morcov Ghenadie și Ianeț Pavel, se fac anumite propuneri, ca aceste persoane să fie nominalizate în componența unor comisii.

Și, la fel, există unele schimbări, în mod special în Comisia protecție socială, sănătate și familie, în locul doamnei Buliga este nominalizată doamna Stratan Valentina și ca și vicepreședinte – Rotaru Valentina.

Cam acestea sînt, în mare parte, propunerile care au fost aprobate la ședința Biroului permanent.

Domnule Filimon,

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Ivan Filimon:

Să nu fie „Ion”, fiindcă să nu fie confundări: „Filimon Ivan”. Așa a fost și hotărîrea Curții Constituționale ș.a.m.d.

De aceea, vă rog, pe viitor: „Filimon Ivan”.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos și pentru stenogramă.

Și colegii din Secretariat, la fel, să ia asta în considerare, deoarece trebuie făcute și corectările respective.

Vă mulțumesc frumos pentru înțelegere.

Cine este pentru a adopta proiectul de Hotărîre cu privire la modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 9 din 28 ianuarie 2015 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea acestui proiect de hotărîre.

Dragi colegi,

Astfel, au fost consumate toate subiectele de pe ordinea de zi, astăzi, 7 februarie 2019.

Ora Guvernului nu avem, chiar fiind și joi.

Încheiem, astfel, oficial ședința de astăzi.

Și ne vom revedea sau nu, va decide Biroul permanent.

Doamnă Ivanov,

Vreți să faceți un anunț pentru colegii din Comisia politică externă și integrare europeană?

Vă rog frumos.

Poftiți.

Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimați colegi, membri ai Comisiei politică externă și integrare europeană,

Vă rog foarte mult să vă rețineți pentru câteva minute. Avem ședința comisiei.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Ședința din 7 februarie 2019 este declarată închisă.

Vă mulțumim foarte mult.

Succese.

O zi bună în continuare.

Succese în campania electorală și ne auzim foarte curînd.

Numai bine.

Ședința s-a încheiat la ora 15.13.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului*